

NOWY

KATOWICE

UL. MIELECKIEGO 8

TELEFON 29-48

10Gr

REPREZENTACJE

BIELSKO, Kolejowa 1, tel. 29-94
 SOBOWIEC, Będzińska 12, t. 6-42
 CIESZYN, ulica Głęboka Nr. 20
 RYBNIK, Mikołaja Rele Nr. 9
 TARNOWSKIE GÓRY — LUBLINIEC

Pijany panicznyk

za obrazę Narodu i Państwa polskiego skazany na 1 rok więzienia

Kawiarnia „Europejska“ w Warszawie stała się dn. 24 lutego b. r. terenem niebywałego zajścia, które wywołało wielkie oburzenie w społeczeństwie i było przez nas już omawiane. Zajście to wywołał Stanisław Jan Lasocki, bogaty ziemianin, właściciel dwu folwarków pod Kutnem.

CIEŻKA ZNIEWAGA.

Zajście to odbyło się w następujący sposób:

Do stolika, przy którym siedział Lasocki z jakimś panem, podszedł kelner. Lasocki odezwał się doń po niemiecku.

Wówczas kelner odpowiedział, że nie rozumie języka niemieckiego. W odpowiedzi na to Lasocki donośnym głosem zawołał w dalszym ciągu w języku niemieckim: „Wy polscy szowiniści“ oraz „polskie świnię“.

Słowa te wywołały zrozumiałe wrażenie w kawiarni. Publiczność zerwała się od stolików i w słowach, pełnych oburzenia, żądała sprowadzenia policji. W zajściu tem interwenjował prokurator p. Grabowski.

Zawdzięczając jego taktowi, sprawa została wkrótce zlikwidowana. Wezwany policjant spisał protokół.

AWANTURA W KOMISARJACIE.

Jednak na tem się nie skończyło. Lasocki udał się do komisariatu i pragnął dowiedzieć się, co stanie się z jego sprawą. Ponieważ zachowywał się dość burzliwie, osadzono go w areszcie, a kiedy próbowano go wydstać się z aresztu, policjant stanął na przeszkodzie. Wówczas Lasocki rzucił się na policjanta,

oderwał mu rękaw,

i dopiero przybyła pomoc policyjna obezwładniła awanturnika. Lasockiemu założono kajdanki.

Wczoraj Stanisław Jan Lasocki, młody 31-letni ziemianin, zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym

pod zarzutami znieważenia narodu i państwa polskiego oraz oporu władzy.

Obrony oskarżonego podjęli się adwokaci Niedzielski i Mieczysław Lewy. Oskarża podprok. Sieroszewski. Rozprawa odbywa się pod przewodnictwem sędziego Popowskiego.

Lasocki studia odbywał w Krakowie, w Tyrolu i Szwajcarii. W 1920 r. wstąpił do wojska polskie-

go jako ochotnik. Był również i na froncie.

Obrona wnosi o zbadanie świadków, których sprowadziła na rozprawę sama.

Prok. Sieroszewski wnosi o zbadanie św. Rokossowskiego, który z oskarżonym bawił razem w Antwerpji i zeznać może, że już wówczas

Lasocki wypierał się polskości. Sąd zdecydował powołać tych świadków.

„BYŁEM PIJANY“.

Przew. — Czy oskarżony Lasocki przyznaje się do winy?

— Lasocki: — Do winy nie przyznaję się, sam nie wiem, jak tego dokonałem. Byłem pijany.

Adw. Niedzielski: — Od kiedy zaczął pan pić?

— Od 10.30 rano. Poszedłem za interesem do p. Żelichowskiego. Tam z gospodarzem i dwoma oficerami, (??), których nazwisk nie znam, piliśmy około 3-ch godzin. Pod koniec libacji przyszedł również i adw. Korol. (Adw. Korol — według pogłosek, miał objąć stanowisko radcy prawnego w Zakładach Żyrardowskich po ustąpieniu z nich dwu adwokatów-Polaków, którzy nie mogli dłużej pracować z Francuzami — przyp. Red.). Gospodarz z oficerami pili całą noc, więc było to dokończenie libacji. Piliśmy tylko wysokoprocentowe napoje, szczególnie w mocno omszanej butelce była śliwowica. Potem pojechalimy do restauracji Simona, gdzie również sporo wypiliśmy i trochę przekasiliśmy. Potem odwiedziliśmy oficerów

do koszar w Cytadeli, gdzie również odbyło się przyjęcie.

Tam piliśmy tylko czystą „mono-

polkę“. Muszę stwierdzić, że potem wszyskciem byłem głodny, gdyż prawie nic nie jadłem, w tym celu więc udałem się do kawiarni „Europejskiej“.

W kawiarni ze słów, wypowiedzianych po niemiecku, pamiętam tylko, jak zawołałem: „Herr Ober!“.

Potem zrobiło się zamieszanie. Przyszedł dyrektor do stolika i prosił o wyjście. Przyszła policja.

KAJDANKI.

Adw. Niedzielski: — POCO pan chodził do policji?

— Towarzysz mój powiedział mi, aby pójść się dowiedzieć, co słychać ze sprawą? Kiedy mnie zamknięto w areszcie próbowałem wyjść. Wówczas wpadło do cełi 4-ch policjantów, powalili mnie na ziemię i nałożyli mi kajdanki!

Adw. Lewy: — Czy oskarżony gdyby nawet wypowiedział słowa: „Wy polscy szowiniści“ i „Wy polskie świnię“ teraz wstydzi się za te słowa, czy wprost rumieni się?

Lasocki: — Tak jest, rumienię się. Jestem Polakiem z dziada pradziada, w żyłach swych mam rdzeń nie polską krew i sam nie wiem, w jaki sposób mógłbym się tak wyrazić.

Sąd przystąpił do badania świadków.

NAJWAŻNIEJSZY ŚWIADEK

Świadek prokurator Grabowski zeznał:

— Siedziałem sam w kawiarni „Europejskiej“ o godz. 3 i pół w porze, gdy jest niewiele osób. Nagle z „górk“ usłyszałem krzyki i odczułem spon-taniczne oburzenie publiczności. Mniemając, że jakiś Niemiec prowokuje publiczność, udałem się w tym kierunku i usłyszałem wypowiedziane po polsku

przez oskarżonego słowa. Oskarżony chciał płacić, wyjął portfel, jednak kelner odrzucił te propozycje i przedko oskarżonego wyprosił. Byłem oburzony tak jak i inni.

— Jakie słowa oskarżony mówił po polsku?

— Wołał po polsku: Kto słyszał, że tak powiedziałem?

Prokurator: — Czy oskarżony był wzburzony?

— Tak. Bo był osaczony. Nie było to jednak wzburzenie alkoholiczne.

— Czy oczy miał zamglone

— Zapewne, że spojrzenie jego nie było klarowne...

Prok. Grabowski nadmienia, że w pewnym momencie oskarżony począł wymachiwać rękami zbyt blisko jego twarzy, trzepnął go więc po rękach, wołając: „łapy przy sobie“... Oskarżony wówczas powiedział „oto kultura“.

ZAPRZANIEC

Św. Rokossowski, który wespół z hr. Lasockim był na studjach w Antwerpji, mówi, że dochodziło do jego wiadomości, że zachowanie się Lasockiego jako Polaka jest niewłaściwe, że wypiera się on polskości i udaje Niemca. Adwokat miejscowy Wanderels wyrażał zdziwienie, iż Lasocki wypowiadał się wobec niego o Polsce, jako o kraju durniów i Idjotów.

Nawet studenci Żydzi oburzali się na różne ekscesy antypolskie Lasockiego w restauracjach.

Oskarżony oświadcza, że nigdy za Niemca się nie podawał.

Opinię jednak p. Rokossowskiego potwierdza p. Konstanty Roszkowski, urzędnik konsulatu polskiego w Antwerpji.

„DOBRY POLAK“

Świadek obrony Feliks Zalewski, administrator dwóch folwarków p. Lasockiego, mówi akcentem niemieckim. Wystawia swemu chlebodawcy doskonałą opinię jako Polakowi, gdyż hr. Lasocki dał 1000 zł. na kościół i miał dobrą opinię wśród robotników, gdy płacił im regularnie.

Prokurator: — Czy nie mówił dobrze o Niemcach?

— Przeciwnie, mówił źle.

Przed sądem przesuwa się dwaj Lasoccy, brat oskarżonego Marjan i kapitan lotnik Lasocki.

WCALE NIE HRABIA

Okazuje się że oskarżony sam nie posiada tytułu hrabiowskiego, natomiast przysługiwał on jego matce, również Lasockiej z domu. P. Marjan Lasocki stwierdza, że ród ich wywodzi się od 15 wieku, a w 17-tem stuleciu, dwunastu Lasockich poległo za ojczyznę. O pięknych tradycjach rodu mówi również świadek obrony kpt. Lasocki, któremu prokurator zadaje proste pytanie:

— Czy gdyby pan kapitan wypił nawet morze alkoholu, mógłby pan użyć podobnych wyrazów?

— Nie, nigdy!..

Prokurator domagał się surowego ukarania oskarżonego.

Obrońcy podnosili brak świadomości i złej woli w działaniu oskarżonego.

Sędzia Popowski wydał wyrok skazujący Stanisława Jana Lasockiego na rok więzienia.

Tajemnica magazynu Kolejowego jeszcze nie rozwikłana

MYSŁOWICE, 25.3.—Tel. wł.— Zagadka krwawego dramatu, jaki rozegrał się w piątek w magazynie kolejowym przy ul. Krakowskiej nie została dotąd przez władze śledcze rozwiązana.

Przytrzymano wprawdzie jednego podejrzanego o dokonanie mordu na osobie magazyniera Piotrkowika oraz ciężkie postrzelenie drugiego magazyniera Pałka, jednak nie zostało dotąd ustalone, czy jest on w jakikolwiek sposób zamieszany w tę sprawę. Dochodzenia prowadzone są bez przerwy na miejscu, posuwają się jednak bar-

dzo żmudnie naprzód.

Dziś w południe odzyskał przytomność dzięki zabiegom lekarskim, magazynier Pałka i został natychmiast przesłuchany przez komisję śledczą. Ze względu jednak na silne osłabienie, zeznanie jego trwało bardzo krótko i nie wyjaśniło sprawy.

Prowadzace dochodzenia władze posługując się nikłym materiałem zeznań, przystępują do przesłuchania podejrzanego o dokonanie tych krwawych czynów osobnika.

Szczegóły dochodzeń trzymane są jednak w tajemnicy.

Zastanówmy się trochę...

ALKOHOLIZM

B. minister dr. Witold Chodźko zamieścił w ostatnim kwartalniku „Pracy i Opieki Społecznej” artykuł p. t. „Społeczne zadania lekarza praktyka w opiece nad umysłowo chorymi”. Z artykułu tego podajemy poniżej uwagi Aatora o alkoholizmie — tym straszonym wrogu ludzkości, szczególnie niszczącym rodziny pracownicze i robotnicze. Uwagi poważniejsze zainteresować muszą wszystkich — a nie tylko lekarzy, do których są skierowane.

Podczas wojny światowej i w pierwszych latach po wojnie mało słyszeliśmy o alkoholikach: w związku z ograniczeniami czasu wojennego i depresją gospodarczą powojenną ciężkie postaci alkoholizmu znikły.

W chwili obecnej znowu stajemy wobec okoliczności, które zapowiadają powrót do przedwojennych stosunków w tej mierze. Widzimy znowu wynędzniałe, bite i poniewierane żony alkoholików, słyszymy o ich maltretowanych dzieciach, o zastawianych w lombardach sprzętach i marnowanej za bezcen ostatniej chudobie.

Znowu wypływają na widownię pijacy z ich tysiącami dolegliwościami wewnętrznymi, z ich obrzękami, posinaczonymi twarzami, drżeniem rąk, ciężkimi zaburzeniami nerwowymi, objawami choroby Korsakowa, objędem opileczym.

Przestępczość znowu ukazuje się jakże oblicze — coraz częstsze wypadki rozbicia czaszki z powodu przejechania w stanie opilstwa albo bijatyki o ofiar kieliszka czy kufia i znowu, jak przed wojną, państwo usuwa się od wszelkiej akcji stanowczej we wszystkich niemal krajach i znowu na lekarza spada cały ciężar walki z tą narodową klęską.

Tworzone od paru lat przychodnie dla alkoholików mogą mu znacznie ułatwić zadanie.

Stanowisko lekarza wobec sprawy alkoholizmu winno być bezwzględnie wyraźne i zdecydowane, a zasady zwalczania tego największego wroga ludzkości i źródła cierpień całych pokoleń niezłomnie stosowane. Nie wolno lekarzowi traktować tej sprawy z pobłażliwą obojętnością: nie wpadając w ton kazuodziejsko-moralizatorski, powi-

nien on na każdym kroku propagować abstynencję, gdziekolwiek daniem mu jest działac w większym środowisku.

Sprawa alkoholizmu jest tak dokładnie oświetlona leżbowo, że zastanawiać się nad nią szerzej, uważam za zbędne; dodam tylko, że alkoholizmowi rodziców zawdzięczamy do 60 proc. ogólnej liczby epileptyków, ogromną większość idio-

tów i bardzo wielki odsetek tak roz-powszechnionej psychozy, jaką jest schizofrenia.

Agitacja lekarza za abstynencją będzie tem skuteczniejszą, im bardziej poprzez ją będziemy mogli żywym przykładem własnym; w tym względzie, niestety, grzeszą lekarze b. często i zbyt pobłażliwie traktują kolegów, oddających się zgnubnemu nałogowi.

Aby zakończyć się sprawą alkoholizmu, musimy jeszcze zaznaczyć, że alkoholik chroniczny bezwarunkowo zenć się nie powinien, jeżeli zaś już się ożenił, nie powinien mieć dzieci.

Wzrastające nadużywanie alkoholu przez kobiety winno być uważane za jedno z najgroźniejszych niebezpieczeństw dla przyszłości rasy i najustaniej zwalczane.

Piekiło w Niemczech

Żydzi wypowiadają walkę

Severing na wolności

BERLIN, 25.3. Aresztowany w czwartek przez policję b. minister Severing został wypuszczony na wolność. Zwolnienie nastąpiło pod warunkiem, że Severing na każde wezwanie stawi się do dyspozycji władz.

Płk. Bredow aresztowany

PARYŻ, 25.3. Ze Strasburga donoszą, że płk. von Bredow, kierownik 2-go oddziału Reichswehry za ministra Schleichera został aresztowany w Akwizgranie w chwili, gdy chciał przekroczyć granicę belgijską, aby udać się do Paryża.

Von Bredow, zaufany von Schlei-

chera udawał się do Paryża celem zorganizowania międzynarodowej kampanii prasowej przeciwko Hitlerowi.

Angielscy Żydzi działają szybko

LONDYN, 25.3. Wczoraj wieczorem odbył się we wschodniej części Londynu pierwszy wielki masowy wiec protestacyjny Żydów przeciwko Niemcom. Protest ten zorganizowany był przez żydowską partię pracy.

Uchwalono wysłanie delegacji do ambasadora von Hoehsch, a także zorganizowanie pochodu protestacyjnego pod ambasadą niemiecką.

Tymczasem bojkot towarów niemieckich szerzy się w całym Londynie z gwałtowną szybkością.

Wczoraj jedna z największych firm galanteryjnych, znany dom towarowy, Marx i Spencer wycofała z Niemiec zamówienia w wysokości 55.000 funtów.

Dzienniki podkreślają również fakt ponownego protestu Polski i złożenia przez posła Wysockiego memorandum wyszczególniającego 51 nowych wypadków od 11 marca.

Komitet ratunkowy w Paryżu

PARYŻ, 25.3. W Paryżu powstał prowizoryczny komitet opieki nad Żydami ofiarami antysemityzmu niemieckiego.

W skład komitetu wchodzi b. premier Painleve, Edmund baron Rotschild, b. minister Godart oraz rabin Israel Lewi.

★

Teror, wykonywany przez bojówki nacjonalistyczne w Niemczech, przybiera formy coraz bardziej niszczycielskie i barbarzyńskie. Większość żydowskich kupców i przemysłowców w Niemczech prócz najdotkliwszych ponosi znaczne straty majątkowe, a w wielu wypadkach stoi w obliczu całkowitej ruiny.

Najbardziej niszczycielską jest akcja bojówek hitlerowskich na zachodzie Niemiec, w Westfalii i Nadrenji, skąd wobec tego rozpoczęła się masowa ucieczka Żydów do Holandji i Belgji. Źródła zagraniczne obliczają, że wyemigrowało dotąd około 17.000 Żydów, szukając schronienia głównie w Holandji. Jeżeli do tego dodać, że conajmniej 8.000 Żydów t. zw. polskich, również przekroczyło granicę niemiecką w kierunku wschodnim, otrzymamy cyfrę 25.000 uchodźców żydowskich, szukających bezpiecznego schronienia przed gwałtami niemieckimi.

A cyfra ta odzienne wzrasta, a wraz z tem i oburzenia całego kulturalnego świata.

Śnieżyce w Rumunii

BUKARESZT, 25.3. — Śnieżyce w Rumunii, które nawiedziły kraj z początkiem tygodnia, nie ustają. Opady śnieżne są tak gęste, że w niektórych miejscach leży warstwa śniegu grubości półtora metra. Wiele pociągów wogóle nie wyszło z węzłowych stacji, a niektóre odprawione, ugrzęzły w zasneżonych śnieżnych.

Straszna katastrofa

20 wagonów w przepaści

PARYŻ, 25.3. Z Madrytu donoszą, że wczorajsza katastrofa kolejowa pod Avilla jest bardziej poważna, niż się w pierwszej chwili zdawało. Pociąg towarowy, złożony z 20 wagonów, pod czas przejazdu przez most uległ wykośleniu i spadł w 30-to metrową przepaść. 3-y osoby poniosły śmierć na miejscu.

Zachodzi obawa, że reszta obługi pociągu poniosła śmierć pod gruzami wagonów.

Dotychczas bowiem wydobyto z pod zdruzgotanych wagonów, z Madrytu wysłano na miejsce katastrofy drużyny robotnicze, celem niesienia pomocy.

Onadużyciach inż. Ruszczewskiego

zeznaje b. min. Miedziński

W toczącym się od kilku dni w Warszawie procesie inż. Ruszczewskiego, oskarżonego o wielkie nadużycia na szkodę skarbu zeznawał wczoraj jako świadek b. minister poczty i telegrafów p. Bogusław Miedziński.

Posel Miedziński oświadcza, że przyjął inż. Ruszczewskiego na posadę w 1927 na podstawie osobistej z nim znajomości z dawnych czasów. Miał do niego zaufanie, znał go jako człowieka ideowego, co jest największym hamulcem przed nadużyciami.

Minister powierzył mu kierownictwo budowy gmachu ministerstwa i urzędów pocztowych. Ministerstwo budowało wtedy we własnym zakresie. Minister liczył się z tem, że kierownik budowy ma nad sobą wielopiętrową kontrolę.

Dalej min. Miedziński stwierdza, że nie wiedział nic o nakręcaniu filmu „Tajemnica skrzynki pocztowej”, na

który wydano 350.000 zł., a o drugim filmie dowiedział się, gdy go już robiono. Wtedy minister stwierdził przekroczenie zadań ze strony Ruszczewskiego, a gdy dowiedział się ponadto o przekroczeniach budżetowych — zrobił na niego domieszenie karne, o samowole. Dalej min. Miedziński stwierdza, że ostrzegwał inż. Ruszczewskiego, aby pilnował spraw formalnych i papierków. Mówił mu: „Jeśli pan wystawi nawet najgorszy gmach, a papierków pan nie będzie pilnował, to z pana zrobią złodzieja, a ja będę miał skandal”.

Prokurator: — Czy Ruszczewski in formował pana, że był na czarnej liście?

— Nie, nic mi nie mówił.

Ostatnią część swych zeznań składał mi. Miedziński przy drzwiach zamkniętych ze względu na tajemnicę obrony państwa.

37 minut

Senatu

Wczoraj przed wiecz. Senat zakończył swe prace ustawodawcze w sesji bieżącej uchwaleniem ustawy o pełnomocnictwach dla Prezydenta Rzplitej. Na wniosek sen. Targowskiego (BB) ustawę przyjęto bez dyskusji głosami klubu BB, gdyż kluby opozycyjne opuściły demonstracyjnie salę obrad.

Poza uchwaleniem ustawy o pełnomocnictwach Senat zatwierdził szereg drobnych ustaw.

Posiedzenie Senatu było rekordowo wtem pod względem czasu, gdyż trwało 37 minut.

Pogoda

W całym kraju pogoda słoneczna przy słabych ruchach powietrza.

Nocą przymrozi silniejsze, w górach i na wschodzie Polski, dniem temperatura kilka stopni powyżej zera.

10 dni i noc w pod ziemią

Jak walczyli górnicy w Klimontowie

(Od naszego specjalnego wysłannika)

Sosnowiec, w marcu.

Co robili górnicy klimontowscy pod ziemią? Jak spędzili dziesięć długich nocy?

Nikt ich tam nie widział, nikt z nimi nie rozmawiał. Władze polityczne i górnicze wołały nie ryzykować zjazdu, ponieważ groziło to oddaniem w ręce zrozpaczonych „rebeliantów“ cennych zakładników.

Strajkujący przyjęli słuszną zasadę nie wypuszczania nikogo na powierzchnię. Chodziło o umieszczenie szpiczów i uniemożliwienie szerzenia nastrojów defetystycznych.

Zjechać na dół mógł każdy, wycofać się stamtąd — nikt!

Wyatek uczyniono tylko dla dwu delegatów do rokowań z władzami państwowymi i dyrekcją. Przedstawiciele ci nie posiadali zresztą większego wpływu osobistego na uwięzione masy i spełniały wyłącznie skromną rolę drutu telegraficznego łączącego dwie układające się strony.

Nazewnątrz wyglądało wszystko tak, jakby całe podziemie ożywione było solidarnym duchem złamania decyzji przedsiębiorców.

W listach do rodziny nie wolno było pisać o niewygodach kopalnianego mieszkania.

o głodzie, wilgoci i ciężkim powietrzu

Wszystkie kartki przechodziły przez surową kontrolę komitetu akcji, składającego się z 8-miu osób.

Zakaz opowiadania o podziemnym trybie życia był tak ostrzy, że większość górników powierzchownie wych na wszystkie pytania miała tylko jedną odpowiedź:

— Bardzo im tam dobrze! Poza staną pod ziemią — aż do zwycięstwa!

Znalazły się jednak wśród okupantów jednostki słabsze. Kilku górników nie wytrzymało nerwowo walki i po 5-ciu dniach podziemnego bytu — umknęło pochylił na powierzchnię. Szli korytarzami kilka kilometrów, po drodze zgasiła im lampka, ale wreszcie wydostali się na światło dzienne!

Po tem doświadczeniu komitet akcji zarządził zaspuntowanie wszystkich wy-
lotów

deskami i postanowił przy każdej pochylił straż, składająca się z dwu górników. Warta zmieniała się co dwie godziny i okazała się bardzo skutecznym środkiem.

Po trzech dniach dobrowolnego wzięcia zwrócono uwagę na fatalne skutki zanieczyszczenia szybów ekskrementami. Pomimo automatycznej wentylacji powietrze nabierało coraz ciemniejszej barwy.

Połączano się wczas. Specjalna komisja sanitarna z zatrzymanym felczerem na czele wyszukała ustronny kącik, w znacznej odległości od obozowiska, gdzie w dalszych dniach wzięcia zaspokajała potrzeby fizjologiczne.

Celowa i rozumna organizacja nderzała we wszystkich posunięciach strajkujących. Nigdy — nawet w tym nieobliczalnym porywie — nie odstąpił ich chłopski rozsadek i trzeźwa kalkulacja.

Dwa czy trzy razy odmawiano przyjęcia pokarmów i deklarowano zbiorowa głodówka. Okresy takiego „zawzięcia się“ nie trwały długo. Kiedy zrozumiano, że podziemny obóz nie może składać się z trzystu Gandhich i że przedłużanie postu grozi rozluźnieniem wewnętrznej dyscypliny — natychmiast zmieniono instrukcje i wznowiono komunikację ze światem.

Z góry popłynęły wówczas książki, gazety, pojechała na dół żywność i ciepłe ubrania.

Dwie windy pracowały bez chwili przerwy, zwożąc w zaadresowanych koszykach pokrzepienie dla ciała i ducha.

Świeże dzienniki były wprost rozrywane. Z niepokojem i gorączkowym zainteresowaniem szukano depeš w Klimontowie.

Z głosów prasy górniczy byli naogół zadowoleni. Krwi napsuła im tylko jedna z gazet warszawskich, która dopatrywała się w akcie klimontowskiej samoobrony — komunistycznej reki.

Każdego dziennikarza, który zwiedzał kopalnię, proszono potem stanowczo o niepodciąganie ich pod komunistyczny mianownik.

Jakie my tam komunisty

— mówił do mnie ze skargą w głosie stary robotnik. Przecież my nie walczyliśmy z kapitałem, tylko chcemy z nim pracować!

Niech nam pracę dadzą będzie do strajku...

Największą atrakcją podziemnego życia były codzienne wiece, które odbywały się przed i po każdej konferencji. Reszta czasu spędzano na grze w karty, w do-

mino, w warcaby, opowiadano sobie kawały, a najczęściej — po prostu wysypiano się za wszystkie czasy.

Nie były królewskie łoża, wpryce zbite na poczekaniu z kilku desek, z kapota zamiast poduszki. Mniej zapobiegliwi nie mieli takiego postania. Kładli się prosto na ziemi

z kawałkiem węgla pod głową.

Miejsce wybrane na podziemny obóz warowny nie było — jak na stosunki kopalniane mokre, ale gdyby tyle wilgoci wykazał kiedykolwiek hygrometr w naszym mieszkaniu — wynieśliśmy się z niego przed upływem pierwszej godziny.

Buty pokryły się wkrótce żółtą łonkawa śnieżka, ubrania stały się ciężkie i nieznośnie drażniące skórę. Nadmiar złego

dokuczalo zimno.

któremu starano się zaradzić przez gromadne sprowadzanie z gór śwetrów i ciepłej bielizny.

Policja początkowo skrzętnie rowidowała kosze przeznaczone do szyb, ale po przekonaniu się o braku złej woli i spokojnym przebiegu strajku, zrezygnowała z niepotrzebnej roboty.

Jako ostatnie echa ostrego kursu pozostały

szurmowe helmy na głowach posterunkowych

którzy szczególnie bacznie pilnowali tłum zawodzących kobiet przed portiernią.

Stało tam ciągle ze 30-ci wpatrzonych w niebo żon, obserwujących rysujące się w górze koła dźwigu.

— Stoje tu, stoje i patrzę, czy się kółka krecom! Jak się zaczną krecić — znaczy będzie robota. Albo stary chce jeść, albo też już zemglał i do góry go ciągnom.

Takich zemdlonych wyciągnięto sześciu czy ósmiu. Po zdjęciu głodówki wypadki zaskakująco stały się powtarzać. Wypuszczono natomiast na powierzchnię czterech robotników, którzy otrzymali dźwigowe „telegrams“

o ważnych wypadkach w rodzinie śmierć matki, narodziny syna, data procesu sądowego.

Wielkim szczęściem górników było, że Klimontów należy do kopalni niegazowych, nie istnieje więc tu niebezpieczeństwo wybuchu. Dzięki temu pozostał do dyspozycji robotników, generalny pocieszyciel: papieros. „Avant“ i „Cowboy“ odchodziły w nieprawdopodobnych ilościach.

Wielką sensację budziły codziennie dole doskonałe

wieprzowe kotlety, wysyłane bezimiennie w koszyku z inicjałami „M. M.“

Zachodzono w głowę, kto ma tak miękkie serce i dobrą kuchnię. Gubiono się w tysiącnych pomysłach, aż wreszcie robotnicy powierzchniowi odkryli karty.

Nieznanym dobroczyńcą okazała się żona naczelnego dyrektora p. Mariusa Malplata, Francuza, tego samego dyrektora, który dzień przed dniem podpisania decyzji o zatopieniu szybów...

Ian Erdman

Pan hrabia pod konwoiem

Hr. Lasocki przeprowadzany pod eskortą policyjną na rozprawę sądową.

Salwy ku czci Chrystusa w Wielki Piątek o 3-ej pp.

RZYM, 25.3. W Watykanie rozważany jest obecnie plan, by Stolica Apostolska zwróciła się do wszystkich państw na świecie, aby w Wielki Piątek we wszystkich stolicach oddany został salut 19 wystrzałów armatnich na pamiątkę upłynięcia 19 stuleci od śmierci Chrystusa.

Salut ma być oddany równocześnie we wszystkich stolicach, mianowicie o godz. 3-ej popołudniu.

Stolica Apostolska zwróciła się do władz kościelnych, aby we wszystkich państwach o tej godzinie dzwony kościelnie 19-ma uderzeniami przypomniły światu 1900-ną rocznicę Ukrzyżowania.

Klub uczniów-samobójców Ponura tragedia chłopców

WIENIEN, 25.3. Policja w Graz (w Styrii) po dłuższym śledztwie, wpadła na trop ponurej tajemnicy śmierci 4 uczniów gimnazjum w Esseg.

Przed dwoma tygodniami chłopcy ci nie przyszli na lekcje. Wszczęto za nimi poszukiwania.

Początkowo nie przypuszczano żad-

nego tragicznego konfliktu, lecz wkrótce okazało się, że chłopcy, przeważnie 12 — 13 letni, popełnili samobójstwo.

Do klubu tego należeli uczniowie, którzy czuli się pokrzywdzeni przez profesorów i chcieli w ten sposób wyrzec na nich zemstę.

Nie w obronie Gorgonowej... ...w obronie czci kobiecej krzyczcie, kobiety!!!

List otwarty znanej pisarki polskiej

Ponura sprawa Rity Gorgonowej zainteresował się nietylko żądny sensacji tłum, ale i wybitne jednostki ze świata nauki i sztuki.

Redakcja nasza otrzymała list o-

twarty od p. Jadwigi Kiewnarskiej, znanej literatki i publicystki, współpracowniczkii „Kurjera Warszawskiego”, jednej z bardziej wnikliwych znawczyń spraw kobiecych.

Jadwiga Kiewnarska spogląda na proces Rity Gorgonowej z nieco innej strony, niż robili to wszyscy. List polskiej pisarki podajemy w dosłownym brzmieniu.

Jesteśmy przekonani, że uczyni on duże wrażenie, znajdzie szeroki oddźwięk, nietylko w świecie kobiet.

Nie chodzi już nawet o to czy jest winna. To rzecz śledztwa sądu...

Jeżeli jest winna — poniesie karę. Karę surową. Może nawet karę śmierci. Najokrutniejszej, bo nieuniknionej; spodziewanej, nadchodzącej minuta za minutą, nieubłaganej, niechronionej. Śmierci, wobec której nagły cios zadany ręką skrytobójczą wydaje się niemal aktem miłosierdzia. Po co więc, w imię czego te psychiczne tortury, którym poddaje się oskarżona, na podstawie poszlak tylko i podejrzeń, bez jednego, jedynego dowodu.

A jeżeli jest niewinna?... Bo przecie może jest niewinna — niczego

Karambol na szosie

Wczoraj wieczorem na szosie pod Kamieniem wpadł samochód osobowy Sl. 7683 kierowany przez szofera Józefa Pietrzyka z Król. Huty na wóz parokonnny Rozalji Müllerowej z Radzionkowa.

Wskutek silnego uderzenia wyleciały wszystkie szyby w samochodzie, zaś dyszel wozu złamał się ničem zapark.

Całe szczęście, że jadący w obu pojazdach wyszli z wypadku bez obrażeń.

Winę ponosi szofer, ponieważ nie zapalił świateł i jechał nieprzepisową stroną szosy.

P. Müllerowa ma pretensje do odškodowania.

jej dotąd nie dowiedziano. Jeżeli jest niewinna, to... Jezu Chryste!... Zgroza przejmuję na samą myśl, o tem, co musi przechodzić ta kobieta karmiaca. Karmiaca dziecko, urodzone w więzieniu, rodzone ze świadomością wyroku śmierci zawieszzonego, nie uchylonego. Dziecko człowieka do niedawna kochanego; dziś wypierającego się nawet wspomnienia tej miłości. Tęchórzliwego, aż do nikczemności, do śmiejszności.

Strach pomyśleć, a cóż dopiero przeżywać?... Kto wie? Może nawet jeżeli jest winna dziełu zemsty stało się zadość. Tyle, tyle miłości, cierpienia, pomiewierki!

Kobieta pod pręgierzem. Zawczasu napiętnowana mianem morderczyni, obnażona. Każdemu wolno ją lżyć i bezcześcić i każdy korzysta skwapliwie. Codziennie rozwłóczy się po świecie wszystkie plamy na jej białźnie. Pan prokurator (człowiek sumenny), pan przewodniczący (człowiek bezstronny) i pan mecenas (człowiek jowialny) — muszą koniecznie wiedzieć dokładnie, jak to było, i gdzie, i ile razy — zanim została matką. Nie wolno jej protestować nawet wtedy kiedy jej niedoła staje się tematem tłustych dowcipów, wymienianych między obroną, a trybunałem, ku wielkiej ucieście publiczności.

Wszystko zwraca się przeciwko oskarżonej. Mówi dużo, beładnie, jest podniecona (grozi jej przecie śmierć, a w więzieniu niemowle czeka na mleko) — powiada się jej, że zagaduje, że chce zmylić ślady. Opanowała się, jest spokojna i cicha — też źle; to fałsz, to poza. Źle, że pobiegła po lekarza, źle, że nie ratowała, źle, że krew na jej futrze była krwią zabitej... Co? to nie była krew zabitej?... Też niedobrze. Wierzy się wszystkim, tylko nie jej. Zeznania wydalonych sług, zdegenerowanego wyrostka, nie będącego w stanie odpowiadać spokojnie na najprostsze pytania — przyjmowane są jako prawdy niepodlegające dyskusji. Oszczędza się nerwy historycznego szesnastolatka i znużonej podróża pani ogrodnikowej — nikt się nie troszczy o stan zdrowia karmiącej matki.

Wszystcy interesują się ogromnie losem zamordowanej (której nikt już i nic pomóc nie jest w stanie) —

o to, czy nie było jej za zimno w wietrzny jesienny dzień, w paletku bez futrzanego kołnierza i o to, czy mięso w pierożkach, które dostawała na kolację było, aby dosyć świeże.

A nikt nie chce zastanowić się nad tragiczną sytuacją tej nieszczęsnej przybłedy, znienawidzonej i wyzyskiwanej w tym straszliwym, koszmarnym domu.

Zarządzała, przecie tem gospodarstwem. Może źle, może nieudolnie, rozrzutnie — ale zarządzała. Opiekowała się temi cudzemi dziećmi. Może była niemita, opryskliwa; ale przecież musiała się niemi zajmować.

I była żoną temu brzydkiemu, siwemu człowiekowi, co radby się teraz z tego wykredzić, a nie może. Dwoje małych dzieci, to dowody niezbite, że czcigodny pater familias wziął do domu ochmistrzynię, bonę dzieciom i sobie natożnicę — w jednej osobie. Gwoli oszczędności.

Oszczędność przede wszystkim. Nigdy przecie nie płacił Ricie żadnej pensji. O tem, he, he... w tych warunkach nie mogło być mowy. Za to była pretensja o to, że Rita za dużo wydaje na gospodarstwo; Lusja prowadziła dom oszczędnie.

Chciał się jej pozbyć. Zabrać córeczkę, a niepotrzebną już ochmistrzynię i bonę (dzieci były dorosłe, Lusja gospodarowała już sama) i — kobietę, której miał dość — wyrzucić. Za odstępem jaknajmniejszym. Och ta oszczędność! Zapłaciło się za nią katasirofą. Katakizm obnażył kulisy zacnego domu. Przechodnie musza wstydliwie odwracać oczy i zatykać nosy. Co rozsądniejsi dziwią się, czemu obok Gorgonowej dotąd jeszcze nie siedzi pan architekt Zarembo, główny winowajca, sprawca ponurej atmosfery, w której mogły się legnąć takie rywalizacje, nienawiści i podejrzenia.

Ale to wszystko nie to; to nie o to chodzi.

Nie o plugawe, istic kryzysowe miłostki pana Dulskiego - Zaremby i nawet nie o Ritę Gorgonową. Niechby sobie była zła i nieznośna, zdradzała swego krzywonogiego Adonisa, nie sprawiała Lusji ciepłego palta z własnych, kuchennych oszczędności i niesmacznie karmiła

Stasia.

I niechby nawet naprawdę w n-miesieniu n-enuwici — popełniła te niew arygodną zbrodnię, o jaką jest oskarżona.

Nawet gdyby tak było — TAK NIE WOLNO!

Tu już nie do uczuć humanitarnych apelować wypada, a do jakiegoś towarzystwa opieki nad zwierzętami, zakazującego wiwisekcji. Nie wolno się znęcać! Znęcać się dla przyjemności bezkarnego znęcania się.

Metody w procesie Rity Gorgonowej przypominają średniowieczne egzekucje czarownic, kiedy to pachołkowie kata gwałcili skazane na stos ołiary.

Tu gwałt jest psychiczny, ale za to odbywa się publicznie, wobec liczne zgromadzonych, sadystycznie podnieconych słuchaczy i widzów.

A zemocjonowani czytelnicy, w całej Polsce, wydierają sobie z rąk dodatki „nadzwyczajne” z soczystymi rodzynkami dowcipów jowialnego mecenasa.

Tak niedawno, inny zespół przysięgłych okazał się zdumiewająco względny dla jawnego zabójcy i notorycznego alfonsa.

Ci sędzacy, zaledwie podejrzana kobietę, urządzają sobie uciśnienie igraszki na marginesie brzuchowickiej tragedji. A najokropniejsza i najzwyklejsza niepojęta dla mnie, jest ta galerja kobiet — furyj, oklaskujących... prokuratora.

Czas już najwyższy zaprotestować, żeby wołać do utraty tchu: — DOŚĆ JUŻ TEGO!!! I właśnie kobiety powinny krzyczeć w niebo głosy. Nawet nie z oburzeniem i nie przez współczucie, tylko przez zwykły instykt samozachowawczy.

Przecież każda z nas, ABSOLUTNIE KAŻDA, może tak jak Gorgonowa, znaleźć się na ławie oskarżonych, na skutek fatalnego zbiegu okoliczności.

I cóżby każdej z nas przyszło z uniewinnienia, po takim wystawieniu pod pręgierz, zdaniu na łaskę i niełaskę publicznego okrucieństwa i głupoty?

Jadwiga Kiewnarska.

Zgłoszenia DROBNE

STENOTYPISTKA polsko-niemiecka, korespondentka, pierwszorzędna siła z kilkuletnią praktyką poszukuje posady za skromne wynagrodzenie. Zgłoszenia do „Nowego Czasu” pod „Stenotypistka”.

PIKOLO z dwuletnią praktyką, z dobrimi świadectwami poszukuje pracy. Łask zgłoszenia: Ludwik Baczyński, Biała Rynek 12.

LABORANT Z 12-LETNIA PRAKTYKĄ laboratoryjna z dobrimi świadectwami, biegły analityk z przemysłu metalowego, chemicznego i żelaznego poszukuje pracy od 1 kwietnia r. b Zgłoszenia do „Nowego Czasu” pod „Laborant”.

DWUCH POKOI Z KUCHNIA w starym domu w Królewskiej Hucie poszukuje urzędnik na stałej posadzie. Zgłoszenia pismem do „Nowego Czasu” Katowice, Mieleckiego 8 pod „Urząd”.

Kawalerja polska

Tanie i ozdobne wydawnictwo

W dniu 1-go kwietnia r. b. „Jeździec i Hodowca” wydaje specjalny numer (10), poświęcony kawalerji polskiej. Numer ten, tłoczony na papierze kredowym, ozdobiony licznymi ilustracjami, zawierać będzie następujące prace:

Inż. Witold Pruski — Z dziejów jazdy polskiej. Gen. Bryg. B. Wieniawa-Długoszowski — Wódz Naczelny i kawalerja I-ej Brygady Legionów. Szef Dep. Kaw. płk. dypl. Jan Karoz — Współczesna organizacja kawalerji. Mjr. dypl. Zdzisław Zórawski — W 250-letnią rocznicę odsieczy Wiednia. Rtm. dypl. Wł. Dziewanowski — Udział kawalerji w wojnie światowej. Rtm. Leon Kom — Sport konny w wojsku. Inż. S. Szczawiński — Koń w

polu i koń w ogniu (feljeton). Mjr. Antoni Bogusławski — Wiersz.

Na okładce szarża husarji polskiej pod Kirchholmem z obrazu Wojciecha Kossaka; wewnątrz numeru, jako wkładka, reprodukcja obrazu batalisty Altamonti'ego (w. XVII) „Odsiecz Wiednia”.

Na numer ten Redakcja „Jeździec i Hodowca” rozpisać specjalny abonament w wysokości 2 zł. 50 gr.

Każdy, kto pragnie otrzymać specjalny numer kawalerski „Jeździec i Hodowca” — winien przesać przekazem pocztowym lub przez P. K. O. na konto 6161 — zł. 2 gr. 50 wraz z zamówieniem do dnia 25 marca r. b.

Przy abonamencie conajmniej 10 egz. — cena numeru 2 zł.

Czekajmy cierpliwie końca procesu!

Sprawa Gorgonowej -- to obraz bagna dzisiejszego życia

Z pośród setek listów, jakie napływają do Redakcji naszej w związku z toczącym się w Krakowie procesem Gorgonowej, podajemy poniżej jeden z najciekawszych, zastrzegając się jednakże że Redakcja nie we wszystkich poglądach zgadza się z Autorem.

Proces Gorgonowej jest najciekawszym zagadnieniem kryminalistyki i psychologii i zarazem największym skandalem na ziemiach Polski w ostatnich czasach, dlatego jest tak popularny, że odzwierciedla to bezmiernego bagna społecznego, w którym tarzają się ludzie, zaliczający się do sfery inteligencji mieszczańskiej.

Naogół osoba oskarżonej posiadała zdecydowanych wrogów w sferach piękniejszej połowy naszej ludności; kobiety bowiem, należące nawet do klasy wybitnej inteligencji, traktują cały przebieg sprawy krótkowzrocznie i w czambuł, widzą w niej sprawę mordu.

Świat męski natomiast, jako wleceł trzeźwy i zrównoważony, nie jest zadowolony z przebiegu i wyniku śledztwa, dopatruje się w nim

istotnych braków i to bardzo poważnych.

A samych, choćby najbardziej naderżających poszlak nigdy nie identyfikuje z pojęciem „dowodu” i zalicza poszlaki do szeregu „twierdzeń”, co zresztą jest najzupełniej uzasadnione i słuszne.

Na tem tle rozgorzała znowu gorąca dyskusja w każdym kółku i przy każdej nadarzającej się sposobności.

Trzeźwi wołają:

„Osoba mordercy jest mi obojętna, żądam jedynie niezłomnego dowodu winy, natomiast nie godzę się, żeby skazywano na hańbę człowieka, któremu winy nie udowodniono”.

Zapaleńcy natomiast dawno już swój wyrok przypieczętowali, a spotkałem się nawet z takim głosem kobiety, która pozostała widocznie pod działaniem jakiejś niepełnej psychozy, bo wypowiedziała słowa:

„Gorgonowa winna czy niewinna, ale powinna wisieć!”.

Wypowiadanie sadu osobistego, w takich warunkach nie należy do wdzięcznych czynności, i trzeba rzeczywiście trochę spokoju i opanowania, ażeby nie narazić się na zlynczowanie.

Jeden ciekawy moment należało by podkreślić. Zaciekłość kobieca idzie nawet tak daleko, że niewiako odbiega od spokojnego osadu, ale zapomina, że podsądna jest matką dziecka zrodzonego w więzieniu i, —

że na wypadek, gdyby kiedyś — co nie jest wykluczone — znalazłoby mordercę w innej osobie, niestety do tego dziecięcia, które jest małą kobietą; kiedyś może być matką — przytłumione piętno zbrodni a więc najstraszniejsza krzywda, za którą żadna siła ludzka nie jest w stanie dać zadośćuczynienia.

Zniesienie wyroku lwowskiego wskazało na wielką plamę, chłapiąc na kulturze narodu polskiego. Pla-

ma ta tkwi w samym ustawodawstwie karnym.

W razie bowiem wyroku zasadzającego, kobieta zasądzona a mająca zostać matką, dowiaduje się już na sali sądowej o tym wyroku, a potem czeka dnia rozwiązania a w dodatku przez kilka miesięcy ma

zrodzone w więzieniu dziecko karmić, potem dopiero wyrok zostaje wykonany.

Jestto oczywiście, najwyraźniejszy sposób torturowania, na jaki tylko umysł ludzki zdobyć się potrafił, i o całe niebo moralniejsi byli ślepacze inkwizycyjni, którzy

Przygwożdżenie łgarstwa sławnej lotniczki angielskiej

Szanowna Pani Amy Johnson - Moisson!

Z prawdziwym zdumieniem i nie mniejszą przykrością przeczytałam o tem, w jaki sposób raczyła pani opisać w jednym z tygodników angielskich (Sunday Dispatch) przygodę jakiej doznała pani w Polsce przed przeszło dwoma laty.

Napisała tam pani, jak to „spadła w posepnym puszkowiu” na polanę w lesie, jak otoczyła panią „samymi mężczyznami”, jak zjawili się pewien mężczyzna umiający mówić po angielsku, Polak Amerykanin, który według pani „był brudnym brodatym złowrogo wyglądającym mężczyzną, spojierającym na panią chciwymi oczyma”. Ten brutal, według pani relacji, żądał przedewszystkiem pieniędzy, a gdy na nią dała mu złotą monetę, „oczy mu się zaskrzyły z chciwością”. Na tem nie koniec pani przygód. Ów „brodac” miał panią siłą ciągnąć do „samotnej chaty” w jakichś okropnych celach. Nie wyjaśnia pani, co prawda, w jaki sposób wydarła się z jego objęć, dodaje tylko: „nigdy nie byłam tak przerażona, jak wówczas gdy walczyłam z tem bydlęciem”.

Laskawa pani! Traf zrzadził, że mogę pomóc pani osłabionej pamięci i przypomnieć jak to było wszystko naprawdę. Jeżeli pani sobie mnie przypomni, to jestem tą dziecką, która przybyła do Krasnosielca w kilka godzin po pani przygodzie i której pani szczegółowo natychmiast pod wrażeniem chwili opowiedziała, jak się owa katastrofa odbyła. Poznałam też na miejscu wszystkie ważniejsze osoby, które były świadkami pani niefortunnego lądowania. Poznałam i owego mówiącego po angielsku „brutala”...

W towarzystwie kolegi redakcyjnego pana B. oraz fotografa, pana W. ruszyliśmy samochodem w drogę na Serock, Pułtusk, Szelków w stronę Makowa.

Niełatwa to była droga w ową śnieżną noc z 4-go na 5-ty stycznia. Zawieja i śnieg były tak straszne, że musieliśmy co parę kilometrów stawać i wyciągać maszynę ze śniegu. Drogę stuklikunastu kilometrów przebywaliśmy od dwunastej w nocy do szóstej rano.

O szóstej rano znaleźliśmy się na plebanji w Krasnosielcu u poczciwego niezwiązkiego już dziś ś. p. księdza kanonika Serejko. Pani jeszcze spała i śpiadł kanonik, który oddał do pani dyspozycji swój najładniejszy pokój gościnny, chodząc na palcach pod drzwiami, mówiąc szeptem by pani czasem nie zbudzić. Odpowiedział nam w paru słowach

pani przygodę, zaznaczając, jak szczęśliwie zrzadził traf, że setki tej wsi pan Ambroziak był dłużej lata w Ameryce więc mówi po angielsku, jak porozumiał się z panią doskonale i zawiózł najpierw do telefonu do Krasnosielca, skąd połączyła się pani z ambasadą angielską w Warszawie, a potem przywiózł na nocleg na plebanję, sądząc, że tu będzie pani najlepiej. Przypomina sobie, zapewne, pani tę chwilę, jak weszłam do pani sypialni zaraz po pani przebudzeniu i jak pani siedząc w łóżku opowiadała mi pogodnie swe przymusowe lądowanie. Powiedziała pani wtedy:

— Jak to traf, że właśnie zaraz natrafiłam na człowieka mówiącego po angielsku. Jestem mu tak bardzo wdzięczna za to, co dla mnie zrobił. I tym poczciwym ludziom którzy nie chcieli przyjąć pieniędzy za pilnowanie mojej zostawionej w polu maszyny.

A potem, pamięta pani, odbyło się wspólne śniadanie w jadalni księdza kanonika. W śniadaniu tem brali także udział miejscowi ludzie: komendant policji powiatu makowskiego, p. komisarz Gozdaski, wójt Goz i... sołtys Ambroziak o do broduznej wygolonej starannie twarzy. Czyżby to miał być ów brudny „brutal”?

Dlaczegoż więc, wtedy pani rozmawiała z nim tak swobodnie i z takim śmiechem laskawa pani Amy? Czemu pani nie odsuwała się od niego z przerażeniem i wstrętem i nie poskarżyła na straszne traktowanie w „dzikiem pustkowiu” przed „samotną chatą”?

Przypomina pani sobie jeszcze, jak to podczas śniadania przyniesiono wszystkie pani rzeczy, pozostawione przy samolocie: płaski granatowy neseser, wypchany plecak i plec z poduszeczką. Jaka pani była wzruszona tem, że nie zginęło przez noc na polu, na które przychodziła cała wieś.

A potem, pamięta pani, przyjechał dopiero wysłannik ambasady angielskiej pułk. Martin, któremu pani w naszej obecności temi samymi wyrazami opowiadała swą przygodę i chwaliła miejscowych poczciwych ludzi.

Tak ja to pamiętam, droga mrs. Amy. Tak pamiętają to, zapewne, i inni świadkowie owego ranka w Krasnosielskiej plebanji.

Na tem kończę. Sądzę, że zrozumię pani jak wielką krzywdę uczyniła swą krótką pamięcią tym wszystkim, którzy w Polsce starali się pomóc pani i pomogli w ciężkiej chwili jej życia.

Karolina Beylin.

z żywego skazańca darli pasy albo łamali mu kości i nabijali na pał, bo skazaniec męczył się bardzo krótko czas.

Zaiste dziwna jest dusza dzisiejszych ustawodawców, którzy rzekomą w imię nowoczesnej kultury, potrafili uchwaślić takie ustawy, które są najbojaźliwszym cierniem i niezmazaną plamą w historii narodu, mającego stać na straży kultury zachodniej.

Oczywista, że tylko nieznanymi skutków ustawy można przypisać, że w lwowskim procesie opinia nie zdawała sobie z tego sprawy, i szła po linii najmniejszego oporu.

Dopiero w tem oświeceniu sprawa nabiera właściwego znaczenia. Bo sąd przysięgłych, to jest loteria, na której waży się życie ludzkie. Jestto przywilej, należący do nowoczesnych zdobyczy sądowictwa, o bardzo wątpliwej wartości. Patrzyliśmy już bowiem niejednokrotnie na wypadki uwolnienia w niewatpliwych wypadkach zbrodni a historia sądów przysięgłych zanotowała także niemłą ilość wypadków zasądzenia, gdzie było wiele

druzgocących poszlak, nazywanych niewłaściwie dowodami, a w jakiś czas, a czasem bardzo długo później wykazywało się, że zasądzono niewinnego, który się nawet przyznał do niepełnionej zbrodni.

W tem oświeceniu jest w dziele obojętną rzeczą, jak się nazywa osoba podsądnej czy oskarżonej, czy ona jest starsza czy młodsza, — jest przedewszystkiem człowiekiem i kobietą, mającą równe prawa do życia.

To stanowisko zajął sąd krakowski, starający się za wszelką cenę sprawę wyświecić i już dzisiaj potrafił z tego samego materiału wydobyć bardzo wiele szczegółów, lepiej sprawę naswiełających.

Dlatego opinia powinna powstrzymać się od wydawania zgóry ferowanych wyroków i cierpliwie czekać zakończenia całej sprawy.

Trzeba wspomnieć i o tem, że — jak to wskazywał artykuł lwowskiej „Gazety Wieczornej” z d. 8.2. 1932 r., jest zupełnie wykluczone, ażeby znaleziony dzagan mógł w tym wypadku służyć za narzędzie zbrodni i raczej tak technika zadania ran ś. p. Lusi Zarembiance, jak i kształt oraz ich położenie, wskazuje raczej na użycie

zwykłego młotka murarskiego, mającego podobne zakończenie ostrza, jak u dzagana.

Ta ponura zbrodnia wniknęła głębo i poruszyła ludność całej Polski, dlatego nieustrudzone dążenie do wykrycia właściwego sprawcy, ohydny morderca, bez względu na to, że proces tym sposobem się przedłuża, powinno być pierwszym obowiązkiem każdego, a czasem na oko mało znacząca uwaga może przyczynić się do wyjaśnienia tej ponurej tragedii.

Inż. W. E.

Książę „Rogalik” zachwiany w swoim władaniu Dalsze rewizje wśród piekarzy na Śląsku

Nasza akcja drożdżowa wydaje rezultaty. Mistrzowie piekarscy Śląska zyskali dzięki temu wydatną obniżkę ceny, a także rewelacje nasze przyczyniły się do oczyszczenia atmosfery i uniemożliwiły dalsze żerowanie niepowołanym „działaczom”.

Jak się bowiem dowiadujemy, an gażujący się dotąd bez reszty w sprawie drożdży gdańskich menar związkowy, wobec tego patrzenia mu na ręce, przyszedł do wniosku, iż cała ta historia przestała się kal kulować. Nie chodziło mu przecież o interes publiczny, czy tylko członków cechu, a tylko jego własny. Kiedy więc interes przestał być interesem, to nasz bohater wrócił na podwórko swojej „rogalikowej monarchii”, która przez czas jego aktywności na rzecz drożdżowni gdańskiej mocno podupadła.

Niefortunna akcja na rzecz drożdży gdańskich i to w czasie, kiedy rzemiosło polskiemu odmawia się na terenie wolnego miasta wogóle prawa bytu, wprowadziła tylko za męt na całym terenie i spowodowała, że niektórzy piekarze, zwłaszcza w rewirze centralnym, poczęli się zaopatrywać w drożdże, pochodzące wyłącznie z przemytu z Niemiec, uszczuplając dochody Skarbu Państwa i ubożąc gospodarke narodową.

Ponieważ zwróciliśmy na te rzeczy uwagę, organa lotnej kontroli skarbowej wspólnie ze Strażą Graniczną i Policją przeprowadzają systematyczne rewizje w podejrzanych piekarniach.

Zaznaczyć należy, iż wszystkich

winnych czekają, poza konsekwencjami czysto prawnymi, także konsekwencje moralne jako członków cechu, które przedstawiają się nie równie groźniej.

Mimo tego jednak nie brak amatorów na drożdże niemieckie, bowiem Straż graniczna ciągle jeszcze wyłapuje dostawców.

Onegdaj został ujęty z przemytem 5 kilo drożdży Oswald Arond z Bruchowic, gdzie niedawno była przeprowadzona rewizja z pozytywnym wynikiem, a ubiegłego rana zostały przytrzymane dwie dalsze dostawczynie Zofia i Marta Kostoszowe z Brzozowic, niosące paczki po 5 kg. drożdży każda.

Prowadzone są dochodzenia, dla kogo towar ten był przeznaczony.

2 lata więzienia za czyny lubieżne

Sąd okręgowy w Katowicach rozpatrywał wczoraj pikantną sprawę Augustyna Pessela z Rożdżenia, oskarżonego o czyny lubieżne z 13-letnią Marią Skolu-

dzianka. Rozprawa ze względu na to, odbywała się przy drzwiach zamkniętych.

Sąd skazał oskarżonego na dwa lata więzienia.

Łagodny wyrok na fałszerza książeczki czekowej

Mieszkaniec Szopienic, Teodor Pisiur, utracił pracę i zaliczony został w poczet bezrobotnych. Znalazłszy się w krytycznych warunkach życiowych, które nie pozwalały na najskromniejsze nawet utrzymanie rodziny, odważył się na ryzykowny krok: sfalszował notatki w książeczce zasiłkowej i usiłował pobrać powtórnie zasiłek.

W biurze wypłat na fałszerstwie poznano się, wobec czego sprawę przekazano władzom sądowym. Wczoraj sąd po rozpatrzeniu sprawy przyjął tłumaczenie się Pisiura, iż do przestępstwa popchnęła go skrajna nędza i skazał oskarżonego na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na dwa lata.

Znane osobistości śląskie zamieszane w wielką aferę przemytniczą

W ostatnich dniach grudnia ubiegłego roku, o czym donosił obszernie Nowy Czas, wpadła straż graniczna na ślad świetnie zorganizowanej i zakonspirowanej szajki przemytniczej, która stała na usługach kilku niemieckich firm handlowych w Bytomiu, a mianowicie: Wachsmann (Dingostrasse 39), Bielschowsky (Hitler-Platz 7), Max Zernik (Bahnhofstrasse 39), Cieplik, Waltenberg (Hitler-Platz) i Mittelsnacht.

Firmy te pozostawały w stałym kontakcie z Henrykiem Eggiem, obywatelem szwajcarskim, współwłaścicielem

fabryki żarówek „Polram”, zamieszkałym w Katowicach (Gen. Zajęczka 17), które zorganizowały stały przemyt przywożących względnie przynoszących do Polski towary, zakupione w wyżej wymienionych firmach bytomskich przez zamieszkałych na Śląsku obywateli polskich za co Egg pobierał wynagrodzenie 10 do 20 proc. efektywnej wartości towaru. Pomocnikami Egga byli: Eryk Nowak, obywatel niemiecki, zamieszkały w Bytomiu (Lindenstrasse 25), Wilhelm Schuba, również obywatel niemiecki, zamieszkały

w Bytomiu (Wassermannstrasse 27).

Szajka pozostawała ponadto w łączności z Moszkciem, Abrahamem i Dorcją Spektiger, właścicielami nielegalnego biura spedycyjnego w Wolbromiu. Przewożeniem towarów wyższej wartości zajmował się osobiście Egg, do czego używał swego samochodu St. 7563, przyczem proceder przemytniczy uprawiał on już od 1 lutego ubiegłego roku, do chwili aresztowania go w grudniu ub. r.

Jak wykazało dochodzenie, przemycany towar Egg lokował w magazynie fabryki „Polram” przy ul. Krasieńskiego w Katowicach, skąd następnie rozsyłany był w paczkach za pośrednictwem oddziału katowickiego firmy Polski Lloyd (Kochanowskiego 10) oraz rodziny Spektiger w Wolbromiu, która z kolei towar dostarczała odbiorcom własnym samochodem.

Dalsze dochodzenia ujawniły odbiorców przemycanych przez szajkę towarów. Są to znane na Śląsku osobistości z ciężkiego przemysłu, lekarze, adwokaci, kupcy, urzędnicy i t. p. w liczbie około 100 osób. Nazwiska ich, aczkolwiek bardzo zakonspirowane, stanowią rewelację.

Przeciwko wszystkim władze wdrożyły dochodzenia i po zajęciu towaru, przedstawiającego wartość ponad 40 tysięcy złotych nałożyły wysokie grzywny, których suma w niektórych wypadkach sięga 200.000 złotych.

Wśród zakwestjonowanych przedmiotów znajdują się gobeliny, plusze, firanki, portjery, brokaty, dywany, chodniki, kapy koronkowe na łóżka, kołdry, pledy, parasolki, swetry, gramofony, radioaparaty, aparaty fotograficzne, platery, brzozy, koronki i t. p.

Jak nas informują, osoby, które nabywały szmuglowane przedmioty, zabiegają usilnie, by nazwiska ich trzymane były w tajemnicy.

Ostrzeżenie

Przypominamy naszym Szan. Abonentom, iż należność za prenumeratę należy uiszczać kolporterom tylko po przedłożeniu oryginalnego kwitu administracji zaopatrzonego w numer kolejni, wybity numeratorem. Za opłacony bez takiego oryginalnego pokwitowania abonament nie przyjmujemy żadnej odpowiedzialności i reklamacji w takich wypadkach nie będziemy uwzględniali.

Administracja „Nowego Czasu”.

Obfity połów „zielonków” pod Łagiewnikami i Rudzką Kuźnicą 15 przemytników - 5 strzałów

Ostatnia noc była dla strażników komisariatu w Lipinach obfita w wyniki, i to wyniki „owocne”.

Na odcinku placówki Łagiewniki natknął się patrol na wieloosobową szajkę przemytników, którzy objuczeni workami znaleźli się już na polskiej stronie.

Zaskoczeni nagłym pojawieniem się „zielonków” przemytnicy usiłowali powrócić do Niemiec, dzięki jednak taktycznemu obejściu 10-ciu z grupy dostało się w ręce strażników.

Są to mieszkańcy Chropaczowa: Jan Broda (Bytomska 33), Augustyn Wójcicki (Bytomska 27), Ewald Kabot (Hutnicza 18a), Ryszard Margnart (Hutnicza 16), Gerhard Adamus (Kościelna 21), Edward Kozielski (Hutnicza 5), Eryk Lazar (Bytomska 33), Józef Sener (Bytomska 32), Jan Sznajka (Hubertusa 1) i Jan Leutner (Jana 4).

Worki zawierały przeważnie pomarańcze.

Złożone na wadze urzędu celnego w Łagiewnikach wykazały ciężar 130 kilo. Ponieważ ukrócone należności celne od wspomnianego transportu wyniosły 416 zł. 65 gr. — wyniesie grzywna przewidziana ustawa 2.830 zł., czyli po 283 zł. „na twarz”.

Pomarańcze uległy konfiskacie.

Niegorzej poszczęściło się innemu patrolowi strażniczemu pod Rudzką Kuźnicą.

Odcinek ten należy do wybranych przez przemytników, jako najbardziej odpowiedni z tego

względem, iż blegnie on poprzez liczne zabudowania

i trudny jest dla kontroli.

Na tym to odcinku natknęli się nocy ubiegłej przemytnicy na patrol „zielonków”. Wezwanie do poddania się

nie poskutkowało. Przeciwnie. Sprawili, iż przemytnicy

„na leb na szyję” drałowali ku zielonej granicy. Padło 5 strzałów rewolwerowych.

Skutek był osiągnięty. Jak wryci w ziemię przemytnicy podnieśli ręce ku niebu

Noże rytualne znaleźli w kasie włamywacze

BIELSKO, 25.3. — Tel. wł. — Dwieściej nocy nieznanymi sprawcami dokonali włamania do składu skór Daniela Immengluecka przy ul. Nad Ścieżką.

Rabusie łomem wybili otwór w ścianie przez który dostali się do wnętrza, a następnie rozpruli ogniobrowa kasę rakiem, w której znaleźli 301 zł.

Panika wśród restauratorów

Właściciele i dzierżawcy restauracji w Król. Hucie są w ciągłym strachu o swe mienie.

Przyczyną tego są coraz częściej powtarzające się włamania do lokali restauracyjnych, a włamania te prawdopodobnie są dziełem jakiejś zorganizowanej szajki włamywaczy i złodziei sklepowych — jak dotąd grasu-

porzucając dźwigany towar.

Wszystkich zatrzymano. Są to mieszkańcy Rudzkiej Kuźnicy i Rudy Śląskiej: Bernard Filuś, Bernard Skrzypiec, Hubert Klange, Wiktor Kuczera i Józef Kochman.

Bagaż ich zawierał pomarańcze, sacharyne, płyn i kostki Maggi i inne drobiazgi ogólnej wartości 394 zł.

Ranionego lekko w kołano Filusia, po nałożeniu opatrunku przewieziono do miejscowego lekarza który polecił powierzyć go opiece domowej.

Rana nie jest groźna i szybko się zablizni.

w bilonie, tudzież skórzaną teczkę, za wierającą noże do rytualnego uboju. Szkoda jaką wyrządzili włamywacze, dochodzi do 1.000 zł.

Na miejscu nie znaleziono żadnych śladów, bowiem włamywacze pracowali w rękawiczkach. Zarządzono za nimi pościg.

jących bezkarnie.

Ubiegłej nocy dokonano włamania do restauracji „Pod dzwonem” Wojciecha Reissnera (Gimnazjalna 18), przyczem łupem rabusiów stały się zapasy win, wódek i likierów wartości około 600 zł.

Jest to w dniach ostatnich 8-me z rzędu włamanie do restauracji w samej tylko Król. Hucie.

Trybuna Czytelników

Za twoje myto, kijem cię obito

Wdzięczność za pomoc w nieszczęściu

Nawiązując do ogłoszonego przez „Nowy Czas“ hasła: „Piszcie o wszystkim co was boli“, pozwolę sobie opisać na przestrozę innym, wypadek w ciekawy sposób okazanej wdzięczności jednego z najbardziej znanych ludzi na Śląsku,

zreszta posła i senatora Rzplitej za pomoc, udzieloną mu, a raczej jego przedsiębiorstwu w bardzo ciężkiej chwili.

Mając uciulana ciężką pracą całego życia pewną kwotę, która miała mi posłużyć na zabezpieczenie losu na starość, nie chcąc jej trzymać u siebie i, nie wiedząc kiedy ją będę musiał użyć, złożyłem ją tymczasowo do dyspozycji mego zacnego księdza proboszcza.

Tymczasem w kraju poczęły się rozgrywać

ważne wypadki polityczne, izby ustawodawcze zostały rozwiązane, a niektórych działaczy uwieziono.

W związku z tem jedno z większych

przedsiębiorstw graficznych na Śląsku, wydające własne pismo, wobec pozbawienia go naczelnego kierownictwa popadło w trudności i nie mogąc uregulować należności podatkowych, zostało przez władze skarbowe

opieczątowane.

Zebrało się wówczas z inicjatywy zacnego i zasłużonego ks. prałata S. grono księży, którzy roku mając specjalnie trudne warunki w jakich to przedsiębiorstwo się znalazło i chcąc przyjąć znajdującemu się w opresji człowiekowi z pomocą, zebrali w swoich kołach potrzebną na zapłacenie zaległych podatków kwotę, w której znalazły się i

Amator darmochowej jazdy

Nie mając gotówki w kieszeni nie powinno się wybierać w droge. Przeciwnikiem tej zasady był mieszkaniec Zgody — Robert Matyszek, któremu nie chciało się widocznie z Król. Huty dreptać per pedes Apostolorum. Wynajął sobie takse, zjechał przed dom, ale o zapłacie nie chciał słyszeć. Zegar „wycykał“ 5.60 zł. Policja spięła protokół z szoferem Gawłistą.

Podobno jest to już czwarty podobny kawał Matyska.

Złodziejski tunet

W domu Nr. 27 przy ul. Poniatowskiego w Król. Hucie mieści się w piwnicy urządzenie do automatycznego pompowania wody na wyższe piętra. Urządzenie to posiada, a raczej posiadało 3-konny silnik elektryczny. Złodzieje motor odmontowali i uszli z łupem. Właściciel realności p. Nowaczek naraził się na koszt sprawienia nowego motoru.

Powrót w domowe pielesze

Wczoraj donieśliśmy o ucieczce 16-letniej Elżbety Włczokówny z domu rodzicielskiego w Chropaczowie. Tymczasem przed ukazaniem się tej notatki odszukała policja zaginioną, powierając ją rodzinie zdrowa i cała.

moje oraz i mego proboszcza o oszczędności.

Obecnie jednak, kiedy ten ciężki okres już dawno minął, szlachetni ci wierzyciele zwrócili się do wspomnianego posła i senatora ze słusznym

żądaniem zwrotu uregulowanej za jego przedsiębiorstwo sumy podatkowej.

Tymczasem o dziwo! Pan ów najspokojniej oświadczył, że

o tem nic nie wie, że nikomu nie polecał tej należności regulować jak i polecenia takiego nie dawał jego dyrektor.

W drodze wielkiej łaski godził się na ofiarowanie, na pokrycie tej wierzytelności, pewnej ilości

W Chropaczowie biciem wymuszają zeznania
Czy wiedzą o tem władze policyjne?

Szanowna Redakcjo! Pismo Pańów znane jest ogólnie z zamiłowania do prawdy i ujmowania się za pokrzywdzonymi, to też z całym zaufaniem wierzę się z tego „co mnie boli“.

We wtorek, 21 marca 1933 roku zostałem wezwany na posterunek policji w Chropaczowie na Śląsku, gdzie mi zarzucano przestępstwo. Wedle słów prowadzącego dochodzenie, post. Frarca, miałem rzekomo przeciąć drut ochronny na kop. „Śląsk“. Chociaż do zarzutu tego się nie poczuwam i nie mi o tem nie wiadomo, domagano się, bym podpisał protokół, przyjmując winę na siebie. Ponieważ odmówiłem podpisania protokołu, dostałem od post. Franca silnego szturchańca, poczem post. Pawłowski pchnął głowę moją do drzwi szafy tak silnie, że upadłem na ziemię. Na tem jednak nie skończyła się ta inkwizycja. Zostałem pobity — tak,

Fortel policyjny
wykrył sprawców kradzieży

Przed sądem okręgowym na sesji wyjazdowej w Bielsku odbyły się wczoraj dwie ciekawe rozprawy przeciwko wielokrotnie karanemu o kradzieże Michałowi Bolekowi z Oświęcimia, oskarżonemu o włamanie w dniu 7 lutego r. b. do gmachu szkolnego w Jasienicy, gdzie skradł gotówkę oraz pomoce naukowe wartości 1,457 zł.

Celem wyśledzenia sprawców policja użyła fortelu, polegającego na

SENSACJA SPORTOWA RYBNIKA

Wielokrotny mistrz piłkarski Śląska I. F. C. Katowice zjeżdża w niedzielę 26 b. m. do Rybnika — Paruszowca, by zmierzyć się w zawodach propagandowych z miejscowym A-klasowym zespołem K. S. Silesia.

Drużyna Silesji znajduje się obecnie w niezłej formie, o czem świadczą wyniki rozegranych w bieżącym sezonie zawodów towarzyskich. Zespół Silesji musi jednak docenić siłę przeciwnika, który w ostatnich rozgrywkach z drużynami ligi państwowej osiągnął doskonałe wyniki i obecnie wystąpić ma w najlepszym składzie.

Zawody odbędą się na boisku w Paruszowcu o godz. 16-ej. O godz. 14-ej zawody o mistrzostwo klasy B między I. K. S. Strzelec Leszczyny — II K. S. Silesia.

niepełnoprawnych akcji swoich zakładów graficznych.

Oczywiście oburzeni tem stanowiskiem księdza woleli nic nie wiać.

Tak więc, skutkiem tego stracił również oszczędności mój ksiądz proboszcz a z nim i ja, bowiem wiedząc co się z memi pieniędzmi stało i wiedząc, że mój proboszcz nie posiada obecnie ani grosza,

nie mam nawet śmiałości domagać się ich zwrotu.

Należy zatem być ośroznym w udzielaniu pomocy ludziom, którym się zdaje, że

wyrośli ponad tłum i sadzą z tej przyczyny, iż nie obowiązują ich zasady chrześcijańskiej moralności. F. C.

że w obawie dalszego bicia położyłem wreszcie swój podpis na protokół, chociaż, co jeszcze raz podkreślam, jestem zupełnie niewinny.

Przy tej okazji niech mi będzie wolno dodać, że jestem synem powstańca śląskiego i sam należę do Związku Powstańców w Chropaczowie. Prócz tego jestem ślepy na jedno oko i mam sztywną rękę. Już tylko z tego ostatniego powodu posadzenie mnie o złośliwe uszkodzenie cudzego mienia uważać muszę za szukanę.

Proszę o podanie powyższego do publicznej wiadomości.

Walenty Mitek, bezrobotny, Chropaczów, Bytomska 16. Należy się spodziewać, że władze przełożone obu posterunkowych wyciągną z tego faktu jak najdalej idące konsekwencje.

W policji niema miejsca dla ludzi, znęcających się nad kaleką.

Falangi żebraków
z Zagłębia

Kogo bieda gniecie, ten nie rozumie, że poza miejscem zamieszkania czy pobytu, może być jeszcze gorzej.

Tak ma się rzecz z żebrakami z miast i wiosek Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie bieda jest równie wielka jak u nas na Śląsku.

W ostatnich czasach urządzają żebracy zagłębiowscy istne pielgrzymki na miejscowości Śląska, leżących przy dawnej granicy.

W samych tylko Brzeźnach Śląskich policja zatrzymała 15 żebraków obciążonych przybyłych z Zagłębia.

Strzały
na zielonej granicy

Onegdaj po południu usiłowało przejść pas graniczny koło kop. „Nowa Helena“ w Szarleju kilku przemytników. Spotkali się jednak z „zielonkami“, na których widok dali nura. Do uciekających, którzy nie byli posłuszni wezwaniu, posyłało się kilka strażaków. Mieli jednak szczęście, gdyż kule ich się nie miały.

Nieproszony gość

Przykra niespodzianka miała onegdaj p. Stanisława Myszkowa, kiedy powróciwszy z miasta do mieszkania przy ul. Konopnickiej 23 w Król. Hucie zastała je w nieładzie. Korzystając z nieobecności p. Myszkowej, złodzieje zmyszkowali szafę i zakamarki, pozbawiając ją kilku sukien, płaszczy, zegarka i gotówki w kwocie 30 zł. Policja — protokół. Sprawców niema.

Młodociany uciekinier

16 marca r. b. oddał się z domu rodzicielskiego w Radzionkowie 10-letni Herman Soltysik i wszelki ślad po nim zaginął.

Zrozpaczeni rodzice proszą za naszym pośrednictwem wszystkich, którzy mają jakie wiadomości o zaginionym chłopcu, by zechcieli zawiadomić Jana i Katarzynę Soltysików w Radzionkowie ul. Rowowa 13. wzgl. najbliży urząd policyjny.

Chłopiec ubrany był w czarna bluzeczkę, żółte manczestrowe spodnie po kolanach, czapkę-dżoketkę i był bez obuwia.

Jak z rogu obfitości

Z Bielska donoszą: Do miasta ściągają chętnie złodzieje z najbliższych zakamków Polski sądząc, iż Bielsko jest krainą mlekiem i miodem płynącą.

Tymczasem tak nie jest. Bieda taka sama jak w innych miastach robotniczych.

Z braku większych i bardziej wartościowych łupów zadowolniała się złodzieje byle czem.

I tak: Onegdaj ujęła policja 37-letniego Stanisława Krystiana, bez stałego miejsca zamieszkania, pod zarzutem kradzieży artykułów spożywczych ze spiżarni Bronisława Gąstorka w Białej — 20-letniego Władysława Kółbera z Choczni pow. Wadowice za uprawianie gry hazardowej w sposób oszukiwaczy, wreszcie Ioka Majera Klingerera, motorycznego złodzieja kieszonekowego z Białej.

Wszystkich przekazano sądowi grodzkiemu w Białej.

Hodowcy psów policyjnych - uwaga!

Pierwszy Polski Związek Hodowców Psów Policyjnych i Ochrony Zwierząt w Król. Hucie zwołuje na dzień 27 marca r. b. o godz. 20-ej w lokalu p. Grabca w Król. Hucie (Moniuszki 1) walny zjazd delegatów, na który proszeni są członkowie-delegaci z filii w Katowicach, Tarn. Górach, W. Hajdukach, Mysłowicach i Świętochłowcach.

Repertuar Teatru Polskiego

Wtorek 26.3 o godz. 20 „Golgota” (przedst. sprzedane).
TEATR POLSKI NA PROWINCJI
 Pawłów. Niedziela, 26.3 o g. 19.30 „Proboszcz wśród ubogich”.
 Król. Huta. Niedziela 26.3 o g. 19 „Peppina”.
 N. Bytom. Poniedziałek, 27.3 o godz. 19.30: „Proboszcz wśród ubogich”.

NAJBLIŻSZA PREMIERA TEATRU POLSKIEGO
 W środę dnia 29 b. m. o godz. 20 premiera komedii Shawa „Nowa umowa małżeńska” w reżyserii Biesiadeckiego, która zdobyła na wszystkich scenach Polski zasłużone powodzenie. Kapitalne typy narysowane ręką wytrawnego komedjopisarza, ofiarnymi zapasem zdrowego humoru, który przejawia się w świetnym dialogu, pomysłowych sytuacjach, stawiała te komedie na pierwszym miejscu. Obsada pierwszorzędna.

Odpowiedzi Czytelnikom

P. Grześkowiakówna, Lubliniec. Za przesłane życzenia obaj serdecznie dziękuję.

P. Maks Włodarz, Murchl. Informacja niedokładna, bez podania nazwy gospodarzy. Prosimy w przyszłości o bardziej szczegółowe dane, byśmy je mogli wykorzystać.

P. Ludwik, Siemianowice. Termin liczenia odsetek uzależniony jest od u prawomocnienia się wymiaru. Jeżeli więc nakaz płatniczy został doręczony w końcu stycznia lub z początkiem lutego 1930 r., to ten sam odsetek liczy się po 14 dniach od dnia doręczenia nakazu płatniczego. Z listu Pana nie wynika, czy w 1930 r. istniała wobec procesu podstawa wymiaru. Gdyby podstawa wymiaru zaszła dopiero z dniem wydania wyroku II instancji władz sądowych, wtedy oczywiście liczyłyby się odsetki od 26.3 1933 r. Sprawę rozstrzygnąć można tylko po zapoznaniu się z całym materiałem i zalecałoby się przedstawić ten materiał redakcji.

P. Ludwik Bacłowski, Knurów. Odpowiedzi listownych nie udzielamy. Co do pretensji p. Szcz., to jest ona zupełnie słuszna, gdyż ustawa przewiduje wymówienie tylko 1 lub 15, a nie w dowolnym czasie. Radzimy, dla uniknięcia kosztów procesowych, zalewanie sprawy polubownie. Gdyby jednak p. Sz. wynajął komuś mieszkanie bezpośrednio po Pańskiej wyprawadze, t. j. gdyby za nie uzyskał ko szorne, to nie poniósł on żadnej straty, a tem samem pretensja jego byłaby nieuzasadniona. Gdy natomiast mieszkanie stało parcie — musi Pan pokryć czynsz za cały miesiąc.

Zjedn. Pracy, Strzebin. Cieszy nas bardzo, żeśmy mogli w jakikolwiek sposób przynieść z pomocą. Projekt uzyskania gotówkowej drogi konkursu jest niewykonalny. Na tego rodzaju imprezę konieczne jest zezwolenie Gen. Dyrektora Loterii Państwowej w Warszawie, która zwykle odmawia swego zezwolenia. Najdrobniej byłoby zwrócić się do Wydziału Powiatowego w Lublinie, który mógłby wyasygnować na ten cel odpowiednią kwotę. Projekt utworzenia fermy drobitu jest realny — nie powinien więc napotykać na przeszkodę ze strony władz komunalnych zwłaszcza, że uzyskałoby przy tem prace kilkunastu bezrobotnych. Gdy starania o subwencję zawiodą, pozostałe zaciągnięcie niskoprocentowej pożyczki. Innego wyjścia nie znajdujemy. Panu R. dziękujemy za jednoczesne abonamentów i prosimy o pamięć.

P. Cypria Karol, Nowa Wieś. Prosimy o nadesłanie szczegółów na piśmie.

„PALAIS FLANK” -- KATOWICE

pod fachowem kier p. W. Raresa
 Lokal wykwińskiego towarzystwa
The 1 ve funny Boys
 słynny zespół muzyczny.
 Wzmocniona kuchnia polsko-francuska.

Tańszy gaz i energia elektryczna w Katowicach

25 proc. obniżka taryfy opłat w rzeźni

Na piątkowym posiedzeniu rady miejskiej w Katowicach zapadło szereg uchwał, z których na uwagę zasługują m. in. nowa taryfa opłat rzeźnianych, obniżona o 25 procent, odnowienie mostu żelaznego nad rzeką Rawa przy ul. Zamkowej kosztem 90 tys. zł. Przy pracy znajdzie zatrudnienie kilkunastu bezrobotnych, co w dzisiejszych czasach, gdy tak ciężko o pracę, będzie wielką uciążliwym dla poszukujących zarobku bezrobotnych.

Pozatem obszerny referat o wygórowanych cenach gazu i prądu elektrycznego wygłosił p. radca inż. Zmigród, Mówca, który sprawę tę poruszał na szeregu poprzednich posiedzeń, jeszcze raz udowodnił na podstawie cyfr i danych statystycznych, że pobierany dotychczas przez zakłady użyteczności publicznej

haracz za gaz i prad elektryczny nie pozostaje w żadnym stosunku do cen innych artykułów pierwszej potrzeby, które znacznie potaniały. Mówca domagał się stanowczego podjęcia przez Radę Miejską kroków w celu uzyskania wydatnych znisk, które przyniosłyby ulgę eksploatowanemu dotąd konsumentom. (Brawo panie radco! — przyp. Red.). W odpowiedzi na to, prez. dr.

Kocur wyjaśnił, że cena za gaz kalkulowana jest według ceny węgla, a wobec zadekretowanej przez rząd obniżki, ceny węgla od 28-go b. m.

cena gazu ulegnie obniżce. Co się tyczy ceny energii elektrycznej, to umowa magistratu z zakładami O. E. W. wygasa z dniem 31 grudnia r. b. i od roku przyszłego cena energii elektr. ulegnie również zniżce.

Uważamy jednak, że mimo tej umowy winien magistrat poczynić starania o jej

umniejszenie a to z tego jasnego względu, iż zakłady O. E. W. uzyskują za miał węglowy wysokie rabaty, a tem samem kalkulacja prądu ulegnie zmianie. Należałoby więc — naszym zdaniem przystąpić niezwłocznie do rewizji wspomnianej i nieżyłowej umowy, która daje magistratowi spore zyski, natomiast obciąża kieszenie konsumentów.

Pozatem szereg ulic katowickich uzyskało nowe nazwy. I tak: ul. Zielona nazwana została (na nasz wniosek), ul. in. por. Żwirki i inż. Wigury, ul. Polna — ul. in. ks. biskupa Lisieckiego.

Tajemniczy strzał z dzwonnicy 15-letni chłopiec ranny

RYBNIK, 25.5. — Tel. wł. — Wczorajszego wieczoru na placu przed kościołem św. Antoniego, przy bramie, wiodącej nadzwonnice od strony ul. Mikołowskiej postrzelony został udający się na dzwonnice celem przedzwonienia na Anioł Pański 15-letni Jan Tkosz, przyczem kulą trafiła go w dłoń.

Pierwszej pomocy udzielił chłopcu dr. Fabian z Rybnika.

Ponieważ na placu nie było nikogo niewiadomo kto był sprawcą postrzelenia.

Nie jest wykluczone, iż na dzwonnicy dostał się jakiś włamywacz, który zamierzał obrabować w nocy kościół.

Dochodzenia za tajemniczym sprawcą napadu prowadzi policja.

Pożar od papierosa w mieszkaniu doktora Tomicy

Ubiegłego wieczoru zaalarmowano straż pożarną do mieszkania dr. Karola Tomicy w Ligocie (Kredytowa 7), skąd wydobywały się kłęby dymu.

Jak się okazało, sublokator lekarza, malarz Otton Dufal, położył się pod nieobecność doktora Tomicy na kanapę i zostawiwszy palący się papieros na stoliku, gdzie znajdowały się

książki i gazety i zasnął. Od papierosa zajęły się papiery, które poczęły się palić.

Dufal zasnął jednak tak silnie, iż nie czuł dymu, który wypełnił całe mieszkanie, skutkiem czego uległ zacczadzeniu. Pierwszej pomocy udzielono mu na miejscu, a potem przewieziono do szpitala miejskiego. Szkody wyrządzone przez ogień są nieznaczne.

Glód -- zły doradca

Wiele można pisać o niedzy ślaskiej, o biedzie i niedostatku tysięcy bezrobotnych i pozbawionych prawa do życia mieszczeliśkich, którym nikt nie spieszy z pomocą.

Czy można się dziwić, jeśli skazani na śmierć głodową ludziska garna się do cudzej własności, jak do swojej? Kilku bezrobotnych z Wielkich Piekar wybrało się

szli do spichrza sami, a wyszli z workami wypełnionymi ziarnem i snopkami na plecach.

Powiadło się, więc po kilku dniach powrócili to samo z powodzeniem.

Wreszcie urwało się przysłowiowe ucho u dzbanka i wszystkich, aprowidujących się podpatrzono, poczem nazwiska ich podano do wiadomości policji.

Szkoda jaka mieli wyrządzić — wiele oświadczenia urzędnika gospodarczego Spółka — wynosi 250 zł. Skoro inaczej nie można...

Czas odnowić prenumeratę na miesiąc kwiecień

MENCZEL

MENCZEL
 KATOWICE RYNEK No 2
Firanki i dywany

REPERTUAR KINOTEATRÓW.
 od piątku, dnia 24 marca 1933 roku.
 Kino Capital: „Hotel studentów”.
 Kino Casino: „Męczyzni w jej tyłcu”.
 Kino Colosseum: „Raj Podłotków”.
 Kino Patacower: „Droga do raj”.
 Kino Rialto: „Ariana”.
 Kino Union: „Pajak”.
 Kino Dębina Dąb. I.: „Cabinet Dr. Galligard”.
 II.: „Afera szpiegowska putkownika Rada”.
 Kino Union Mysłowice: „Złenka niczyja”.
 Kino Heljos Szopienice: „W cieniu krzyża”.
 Kino Apollo Świętochłowice: I.: „Rasputin”.
 II.: „Daleczny z gór”.

Radio
DZIS
 10.00: Transmisja nabożeństwa ze Lwowa.
 11.35: Odczyt misyjny z Warszawy. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.10: Komunikat meteorolog. 12.15: Poranek symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej — w przerwie „Samoobrona spożywców”. 14.00: „Sine i zdrowe rośliny podstawa racjonalnej gospodarki”. 14.20: Muzyka z Krakowa. 14.40: „Co słychać, o czym wiedzieć trzeba”. 15.00: Muzyka z Krakowa. 16.00: Transmisja z katedry św. Piotra i Pawła w Katowicach. J. E. biskup śląski, dr. Stanisław Adamski wygłosi 4-te kazanie pasyjne. 16.45: „Kacik językowy”. 17.00: Koncert populonowy z Warszawy. 18.00: Muzyka lekka. 19.00: Rozmaitości. 19.10: „Wesołość aktualne i młej aktualna wesołość”. 19.25: Słuchowisko p. t. „Pośredniczka”. 20.00: Wieczór melodj wiedeńskich. 21.30: Wiadomości sportowe. 21.40: Recital skrzypcowy Karola Szonassy'ego z Warszawy. 22.30: Komunikaty sportowe. 22.40: Muzyka taneczna. 22.55: Komunikat meteorolog. 23.00—24.00: Muzyka taneczna (płyty).

JUTRO
 Katowice, Poniedziałek, 27 marca 1933 r.
 11.50: Komunikat meteorolog. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.10: Koncert z płyt gramofonowych. 12.20: Komunikat meteorolog. 15.10: Komunikat eksportowy i gospodarczy z Warszawy 15.25: Przegląd komunikacyjny. 15.30: Komunikat gospodarczy i giełdowy katowicki. 15.40: Intermezzo muzyczne. 15.55: Skrzynka pocztowa techniczna. 16.10: Skrzynka pocztowa. 16.25: Kurs elementarny języka francuskiego. 16.40: „Podatki a gospodarstwo społeczne”. 17.00: Koncert populonowy z Warszawy. 18.00: Odczyt dla maturzystów (dział „Historja”). 18.25: Muzyka lekka. 19.00: „W rocznicę wybuchu Powstania Kościuszkowskiego”. 19.15: Rozmaitości. 19.25: Komunikaty Strażacka śląskiego. 19.30: „Na widnokręgu”. 20.00: Operetka w 3 aktach Karola Weinbergera „Romantyczna żona”. W pierwszej przerwie: Wiadomości sportowe. 22.05: Muzyka taneczna z kawiarni Astoria. 22.55: Komunikat meteorolog. 23.00: Odczyt z cyklu wykładów w językach obcych. Dr. Kazimierz Bulas wygłosi w języku nowogreckim, w przekładzie własnym — poemat Ujejskiego „Maraton”. 23.30—24.00: Muzyka taneczna (płyty).

Nie oparta się pokusie
 Ludzie mają dziwne upodobanie do rzeczy zakazanych. Do tych należy nabywanie i przenoszenie z Niemiec zakazanych towarów.
 Na ul. Krakowskiej w Tarnowskich Górach zatrzymała, onegdaj policja Franciszkę Michałkówna z Tapkrowic pow. Bedzin z jobkiem pomarańczy i rodzyneków, zakupionych w Niemca! Komisariata, przechadzka do urzędu celnego w Starych Tarnowicach — protokół L., grzywna — jak będzie miała i jak będzie chciała.

A. CHRISTIE

IAJEMNICA BŁĘKITNEGO POCIĄGU

Powieść sensacyjna

— Ten koń nazywa się „Markiz”. Zda-
je mi się, że to koń angielski. Jak my-
ślisz, Zia?

— I ja tak sądzę.
Puaro wstał.

— Dziękuję panu bardzo. Nic nie zastą-
pi tego, co nazywają Anglicy „informacją
wprost ze stajni”. Dowidzenia i jeszcze
raz dziękuję.

Zwrócił się do młodej dziewczyny.

— Dowidzenia, panno Zio. Wydaje mi
się, że dopiero wczoraj widzieliśmy się
w Paryżu. Gdy patrzę na panią, mam
wrażenie, że to spotkanie miało miejsce
najwyżej dwa lata temu.

— Jest jednak pewna różnica pomiędzy
szesnastym, a dwudziestym rokiem życia
— westchnęła Zia.

— Dla pani ona nie istnieje. — oświadczył Puaro z galanterią. — Czy zechcą państwo uczynić mi ten zaszczyt i któreś wieczora zjeść ze mną kolację?

— Ależ bardzo chętnie, — odparła Zia.

— Doskonale więc. To postanowione. Pomówimy jeszcze o terminie. Narazie uciekam.

Puaro wyszedł na ulicę w doskonałym humorze. Nucił pod nosem, jakąś piosenkę i wywijał laską.

Wszedł do pierwszego oddziału pocztowego, jaki napotkał na drodze i wysłał depeszę. Musiał zużyć sporo czasu, gdyż posłużył się specjalnym kluczem, co wymagało pewnego napięcia pamięci. Była tam mowa o zaginięciu szpilki od krawata, zaadresował depeszę zaś do inspektora Jappa w Scotland Yard.

Po odcyfrowaniu telegramu treść brzmiała:

„Telegrafujcie, co wiecie o człowieku, noszącym miano Markiza”.

NOWA HYPOTEZA

Punkt o jedenastej Puaro zjawił się u Van Aldina. Miljoner był sam.

— Ależ z pana punktualny człowiek, panie Puaro, — powiedział, podnosząc się na spotkanie detektywa.

— Punktualność to najważniejsza moja zasada. Bez metody i bez porządku... — przerwał sobie. — Ale może ja już panu o tem mówiłem? A więc przystąpmy od razu do rzeczy.

— Pańska myśl?

— Tak, o nią właśnie chodzi, — powiedział, uśmiechając się Puaro. — Przewszystkiem chciałbym raz jeszcze przesłuchać pannę służącą, Adę Mason. Czy jest tutaj?

— Tak. Zaraz każe ją wezwać.

— Dobrze.

Van Aldin obserwował ciekawie detektywa. Zadzwoił i posłał chłopca hotelowego po Adę Mason.

Puaro przyjął ją ze zwykłą sobie grzecznością, która zawsze dobrze usposabiała dla niego służbę.

— Dzieńdobry pani. Proszę, niech pani usiądzie. Pan pozwoli? — zwrócił się do miljonera.

— Oczywiście, proszę bardzo. — zgodził się Van Aldin.

— Dziękuję.

Mason usiadła nieśmiało na brzeżku krzesła. Wydawała się bardziej jeszcze koścista i sucha, niż zwykle.

— Zadam pani kilka pytań, — powlekił Puaro. — Musimy zbadać tę sprawę do gruntu. Powracam ciągle do mężczyzny w pociągu. Pokazano pani hrabiego de la Roche. Wydaje się pani, że to może on, ale nie jest pani zupełnie pewna?

— Jak już mówiłam, proszę pana, nie widziałam jego twarzy. Trudno mi więc go poznać.

Puaro wydawał się bardzo zadowolony.

— Istotnie. Rozumiem tę trudność. Pani służyła u pani Kettering od dwóch miesięcy, jak mi się zdaje? W tym czasie, ile razy widziała pani pana domu?

— Tylko dwa razy.

— Zbliża, czy zdaleka?

— Raz, proszę pana, przyszedł do nas, na Curzon Street. Byłam na górze. Podczas kiedy przechodził przez hall przechyliłam się przez poręcz schodów. Wiedząc, jak sprawy stoja, byłam ciekawa go zobaczyć.

Mason zakaszłała dyskretnie.

— A za drugim razem?

— Przechadzałam się po parku z Anną, drugą pokojówką i pokazała mi naszego pana, idącego z obcą kobietą.

— Dobrze. Czy człowiek, który wszedł do waszego przedziału na stacji w Paryżu, to nie był pan?

— Nie zdaje mi się, proszę pana.

— Nie jest pani tego pewna?

— Mój Boże, nie zwracałam na to wielkiej uwagi.

Wydawała się bardzo zdenerwowana pytaniami.

— Pani wie, że pan Kettering jechał tym pociągiem. Cóż naturalniejszego niż to, że wszedł do przedziału swojej żony?

— Ale mężczyzna, który rozmawiał z moją panią, musiał przyjść z zewnątrz. Był ubrany, jak do wyjścia, był w płaszczu i miękkim kapeluszu.

— Doskonale. Ale niech się pani chwilę zastanowi. Pociąg zatrzymał się na stacji w Paryżu. Wielu podróżnych przechadzało się po peronie. Pani Kettering miała ten sam zamiar i włożyła futro, prawda?

— Tak, proszę pana.

— W tej samej chwili pan Kettering włożył płaszcz i kapelusz, bo wagony są opalane, a na dworze było trochę chłodno. Pan Kettering przechadzał się tam i z powrotem przed wagonem i podnosząc oczy na oświetlone okna, ujrzał naraz swoją żonę. Dotychczas nie wiedział o jej obecności w pociągu. Naturalnie wchodzi do wagonu i udaje się do przedziału żony. Na jego widok, wydaje ona okrzyk zdziwienia i zamyka drzwi, łączące wasze przedziały, gdyż rozmowa ich będzie natury poufnej.

Puaro oparł się o grzbiet fotela i obserwował wrażenie, jakie wywarły jego słowa. Cekał cierpliwie, gdyż ludzie, należący do klasy społecznej Ady Mason, nie lubią, kiedy się ich przynagla. Należy zo-

stawić im czas, aby mogli uniezależnić się od narzuconych im myśli. Po kilku minutach zaczęła wreszcie mówić:

— Czy ja wiem, proszę pana, może to się wszystko odbyło w ten sposób? Nie pomyślałam o tem wcale z początku. Nasz pan jest wysoki i mniej więcej tego samego wzrostu, co tamten. Widząc jego płaszcz i kapelusz pomyślałam, że przychodzi z zewnątrz. Tak, to mógł być nasz pan, ale ja tego nie twierdze.

— Dziękuję pani. Może pani już odejść. Och, jeszcze jedna drobna rzecz. — Wyjął z kieszeni papierośnicę, którą pokazywał już poprzednio Katarzynie. — Czy ta papierośnica należała do pani Kettering?

— Nie, proszę pana... o ile...

— O ile? — powiedział zachęcającym tonem Puaro.

— Ja nie jestem zupełnie pewna, proszę pana, ale zdaje mi się, że jest to papierośnica, którą moja pani kupowała dla swego męża.

— Ach!

— Nie wiem, czy mu ją ofiarowała.

— Dziękuję pani, to wszystko, co chciałem wiedzieć. Dowidzenia.

Ada Mason wyszła.

Puaro z uśmiechem na ustach patrzył na przygnębionego Van Aldina.

— Pan przypuszcza... Pan posadza Ryszarda? — zapytał miljoner. — Przecież posiada pan dowód winy hrabiego. Wie pan, że on ukradł klejnoty.

— Nie!

— Czyż nie opowiadał mi pan?

— Co takiego?

— A ta historia w związku z naszymi-kiem Ruth? Pokazał mi go pan nawet?

— Nic podobnego.

Van Aldin spojrzał mu prosto w oczy.

— Mówi pan, że mi go pan nie pokazywał?

— Nie!

— Albo pan zwarzował, albo ja sam tracę rozum!

— Ani ja, ani pan nie jesteśmy warjaci. Pan stawia mi pytania, ja na nie odpowiadam. Pyta mnie pan, czy panu pokazywałem naszymi-kiem pani Kettering? Zapewniam pana, że nie. To była tylko doskonała imitacja tego klejnotu. Jedyne świetny specjalista może się na tem poznać.

PUARO DAJE RADY

Miljoner był zupełnie oszołomiony wyjaśnieniami Puaro i minęło parę minut, zanim wrócił do równowagi.

— To zmienia całkowicie sprawę, — zauważył detektyw.

— Imitacja! Panie Puaro, przypominam sobie, że od samego początku, pan opierał się narzucaniu hrabiemu tej zbrodni.

— Mimo pewnych poszlak, nie mogłem sobie wyobrazić, aby hrabia popełnił morderstwo. To nie zgadza się z jego charakterem.

— Jednak przypuszcza pan, że on chciał ukraść naszymi-kiem?

Dalszy ciąg jutro.

Co słycać w Hollywood...

W Hollywood, jak w żadnym innym mieście, z błyskawiczną szybkością zmieniają się ukształtowania par. Dopiero co kochał się czule, byli małżeństwem, a już teraz nastąpiła zmiana na dam.

Buster Keaton rzucił pewnego dnia żonę swą, znaną „gwiazdą” Natię Talmadge, gdyż zakochał się w swej własnej gospodyni May Scribbens. Nie czekając rozwodu, wyjechał z nią do Meksyku i tam... pobrał się.

Podobno, nowa pani Keaton powiedziała:

— Ja dopiero, nauczę go śmiać się... Zobaczyciel!

Jednocześnie nadeszła wiadomość o rozwodzie młodej pary, która uchodziła za wzór cnoty: Douglasa Fairbanka (juniora) i Joan Crawford.

Fairbanks nie korzystał ze wzorowego przykładu ojca, który długie lata żył w zgodzie z małżonką, ale rozwodzi się.

czyna rozwodu. Zakochał się w pewnej aptekarkowej z Los Angeles, i nawet daje za nią mężowi 10 tysięcy dolarów „odstępne”, przeproszam, odszkodowania.

Niedziela 26 marca 1933 r.	Dziś Dziwny Jutro Jana
	SŁOŃCE
	Wsch. sł. g. 5.27 Zach. sł. o g. 5.08
	Wsch. ks. g. 5.17 Zach. ks. o g. 6.42

Mówią, że gwiazdy rozwodzą się tak dla reklamy.

To wątpliwe! Ale w każdym razie, czysta reklama był pociąg, który wyruszył z Hollywood do New Yorku, wioząc na premierę filmu „42-ga ulica” całą plejadę „gwiazd”.

Była wśród nich Glenda Farrell, była Laura La Plante, był Tom Mix i wiele innych.

Pociąg zatrzymał się w Waszyngtonie, by złożyć wizytę Rooseveltovi, oraz we wszystkich większych miastach, gdzie artyści przemawiali z tylnej platformy wagonu do zgromadzonej publiczności.

Koniec legendy o Janku Muzykancie

Do najlepiej sytuowanych ludzi pracy należą dzisiaj — o dziwo — członkowie wszelkich zespołów jazzbandowych, koncertujących w restauracjach, dancinгах, a zwłaszcza kawiarniach.

Zarobki tych ludzi są b. dobre, zwłaszcza, jeśli zespół wyrobił sobie markę... Taki zespół nigdy nie jest bez pracy. Jeszcze gra w jednej kawiarni warszawskiej, a już angażują go do innej. Z Warszawy jadą na prowincję, do innych wielkich miast Polski. Jeśli to zima — zajądą napewno do Zakopanego, jeśli lato — trafią do Gdyni, Krynicy czy Ciechoćinka.

Sir John Collie jest osobistością znaną w londyńskim świecie kryminalnym jako najbardziej uczony lekarz, ekspert sądowy.

Dr. Collie jest specjalistą od wykrywania symulacji.

Ostatnio wydał interesującą książkę, w której opisuje ciekawsze wypadki symulacji i sposób, w jaki prawdę odkrywa.

Pewnego dnia, dr. Collie badał pewną kobietę, która żądała wysokiego odszkodowania od znanego londyńskiego chirurga.

Chirurg ten, wskutek wadliwej operacji, miał raz nazawsze uszyty niej kołano prawej nogi.

Podczas badania, Collie istotnie widział, że kołano jest sztywne, ale miał pewne podejrzenia. Użył

więc podstępny, oparty na umiejętności psychologii. „Zagadał” pacjentkę: pobudził ją do opowiadania plotek i ożywił tak dalece, że zapomniała o sztywnym kołanie, i w pewnej chwili poruszyła niem swobodnie.

Tej samej prowadzącej metody użył Collie w procesie pewnego Szkota, który chciał odebrać ubezpieczenie po wypadku samochodowym, twierdząc, że stracił władzę w prawej dłoni.

Po badaniu lekarzem, Collie powiadził do Szkota:

— Czy może pan przysiąc, że nie włada prawą ręką?

— Mogę.

— To proszę odebrać przysięgę — zwrócił się do sądu.

Gdy podczas przysięgi pokazano Szkotowi, by podniósł rękę, machinalnie podniósł prawą i tam się zdradził.

Wróżby na dzień

Dzień dzisiejszy w porównaniu do wczorajszego zaznaczy się dodatnio pod względem spotęgowania się energii, aktywności, co da się odczuwać już we wcześniejszych godzinach ranka.

Ku południowi sytuacja wyjątkowo ciekawie, a okres obłądowy sprzyja ekspansji życiowej. Zwłaszcza ku godz. 15-ci możemy liczyć na podwzrost towarzyskie i nowe pomysły i możliwości.

Okres różniczy przynosi wpływ dodatni, ustalający i harmonizujący, które osiągną najsilniejsze napięcie ku godz. 20-ci.

Późniejsze godziny wieczorne zapowiadają się bardzo dodatnio.

ZDZISŁAW ANDRZEJOWSKI

CZERWONA PAJĘCZYNA

POWIEŚĆ

Kłóciła się dobrą godzinę, gdyż żywy wdział wzięła w ten i Górewiczowa, która nie chciała męża wypuścić z domu. Skończyło się jednak jak zwykle: zwyciężył Eljaszewicz. Kosztowało go to dwadzieścia dolarów, ale na swoim postawił. Górewicz instrukcje ukrył głęboko w kieszeni chałatu i poszedł.

Nauczony, jak się ma zachowywać, rozglądał się ostrożnie, by nie zwracać uwagi na siebie i maszerował obłądnie śmiertelnym potem strachu. Wciąż mu się wydawało, że go ktoś śledzi, w każdym napotkanym przechodniu dopatrywał się agenta policji i przysięgał sobie w duszy, że już więcej nie da się namówić za żadną cenę do takiej roboty.

Gdyby zachował jednak zimną krew i panował nad sytuacją — zwróciłby może uwagę na pewnego człowieka, który posuwał się za nim uparcie, w pewnej odległości i nie tracił go ani na chwilę z oka.

Był to Płatek, wietrzacy rychło zakończenie sprawy, która mu powierzono. Detektyw był prawie przekonany, że już najbliższe godziny pozwolą mu na dokonanie aresztowań i przyprawiało go to o znakomity humor.

Pierwszy list miał Górewicz doręczyć niejakiemu Samuelowi na ulicy Bielańskiej. Dom, w którym mieszkał ten człowiek posiadał trzy podwórza. Należało przeszliżnąć się na ostatnie, tam odszukać maleńkie mieszkanko szewca i zapytać, czy jest czeładnik.

Górewicz powtarzał to sobie w duchu, jakby uczył się zadanej lekcji i gdy stanął przed bramą, nie wahał się i nie denerwował. Wszedł szybkim krokiem, dotarł do trzeciego podwórza, skręcił w prawy jego koniec i zapukał do połatannej szyby parterowego mieszkanka.

Na szybie zamajaczył natychmiast jakiś cień i długą chwilę wpatrywał się w Górewicza. Potem otworzyło się okienko i czyjś głos zapytał.

— Do kogo?

— Czy jest czeładnik?

Nastąpiła chwila ciszy, namysłu, czy wahania i znów ten sam głos odpowiedział — jest.

— Mam interes do niego — oświadczył Górewicz. — Płatek interes...

— Dobrze, chodźcie. Z sieni na prawo...

Poszedł, jak mu wskazano i znalazł się w maleńkiej izdebce, zastawionej tysiacem gratów, źle oświetlonej i dusznej przezrazliwie.

— Od kogo przychodzicie?

— Od niego.

— Numer?

— Sto jedenaście...

Z za szafy wysłizgnął się jakiś cień i stanął przed Górewiczem.

— Ja jestem czeładnikiem. Czego chcecie?

— Przyniosłem list. Macie przynieść do potrzebna ilość rano i jeszcze dzisiejszej nocy rozdać komu należy...

Górewicz podał mu zapisaną przez Eljaszewicza kartkę i nie czekając na odpowiedź skierował się do drzwi. Przeprowadził go szewc, a tajemniczy czeładnik wślizgnął się z powrotem za szafę, gdzie miał swe schowanko, zapalił cienką świeczkę i zaczął czytywać pismo.

Eljaszewicz mógł być spokojny. Polecenie zostało wykonane natychmiast.

W ciągu pół godziny kartki przepisane były trzy razy i czeładnik wyszedł z nimi do miasta, do swych trzech podwładnych, którzy mieli powtórzyć tę samą operację.

W ten sposób, w ciągu nocy, około stu ludzi otrzymało polecenie od Eljaszewicza i przygotowywało się do wzięcia udziału w kongresie Poredu.

Stary Górewicz oddawszy ostatni list wracał zadowolony do domu, że zwił się niebezpiecznego posłannictwa i pewny już siebie zupełnie. Zdziwił się też niewymownie, że gdy znalazł się już na rogu Nalewek zatrzymało się tuż przy nim piękne, prywatne auto, z którego wysiadło trzech ludzi. Jeden z nich, szaro ubrany, zapytał go.

— Pan Górewicz?

— Tak, a o co chodzi?

Odpowiedzi jednak nie otrzymał. Dwóch towarzyszy pytałego go ujęło go mocno pod ręce, a jeden z nich szepnął:

— Ani słowa! Siadać do samochodu. Pojedzie pan z nami.

(Teraz dopiero zjeździł się Górewiczowi włosy na głowie.)

(Dalszy ciąg jutro.)

OZEF BRANSKI

Arbiter turniejów
międzynarodowych

Atleta w sidłach wampira

Opowieść odsłaniająca tajemnice turniejów zapaśniczych

— Jutro o tej porze u „Kazika”.
Następnego dnia Bogacki był na oznaczonym miejscu. Obawiał się, że służący zrobi mu kawał i nie przyjdzie. Jednakże obawy jego były płonne. Około dziewiętej wieczorem, a więc prawdopodobnie po wyjściu Reny, służący pojawił się w restauracji i od razu podszedł do stolika, przy którym siedział Bogacki.

Józef, tak brzmiało imię służącego, podejrzewał Bogackiego o jakieś złe zamiary i umyślnie wybrał jako miejsce spotkania restauracyjkę, do której często zachodził i w której czuł się jak u siebie w domu. Bogacki był w dobrym humorze i zanim przystąpił do rozmowy, zamówił wódkę i przekąski.

Służący, widząc było nie stronął od kieliszka, gdyż na widok butelki roześmiał się mu się oczy.

Po upływie pół godziny służący czerwony, jak burak, począł gestykulować nerwowo rękoma. Bogacki doszedł do wniosku, że nadszedł już odpowiedni moment do wszczęcia właściwej rozmowy.

— Pan ma chyba dużo pracy...

— A no, robota jest zawsze... wiadomo... Ale pan tu niby chciał mówić o czym innym.

Bogacki w odpowiedzi nalał resztek wódki do kieliszków.

— I na to przyjdzie czas. Znam nie od dzisiaj pańską chlebobawczyźnie i wiem, że ciężką ma pan u siebie służbę...

— Ciężko niby jest, ale, jak się człowiek nie poddaje, to wytrzyma... Dawniej było gorzej...

— Kiedy?...

— Ano, kiedyśmy jeszcze tutaj nie mieszkali, tylko na Mokotowskiej.

Tam i gości było dużo i miejsca mało. Tu co innego... Pani miała mieszka, jak hrabina... Cesarz przed wojną nie miał pewno tak dobrze... I lustra i posadzka, jak się patrzy i panowie przychodzą inni...

— „Zielony” też przychodzi?...

— To pan widzę „swój” człowiek... A skąd go pan zna?...

— Znam go już oddawna. Jeszcze z Katowic...

— Wtedy pracował w fabryce... a coż on teraz robi?...

— Żyje jak u Pana Boga za piecem... Forsy ma zawsze jak lodu...

A co robi?... Ja kombinuję. Że on niby z cyrku ma coś wspólnego, bo zawsze ciągnie go w te same strony, dokąd atleci. W Łodzi, w Katowicach, w Poznaniu wszędzie byliśmy.

Bogacki słuchał z natężoną uwagą.

— I panią Pawłowską znam już bardzo dawno — ciągnął amator-detektyw, chcąc skłonić rozmówcę do dalszych wynurzeń. — Pamiętam ją jeszcze z tych czasów, gdy była małą dziewczynką... Tu się podobno wychowywała w Warszawie.

— Napewno tego panu powieścić nie mogę... Z tego com słyszał, wiem tylko tyle, że nie ma rodziców i nigdy ich nie mia-

ła... Słyszałem, jak „Zielony” często jej wymyślał, że jest „znajdą”...

Nie dokończył, gdyż w tej samej chwili otworzyły się drzwi i u progu stanął mężczyzna, na którego widok służący drgnął i próbował powstać z krzesła. Nie udało mu się od razu tego uczynić. Przybysz zerknął w jego stronę, zatrzymał się na chwilę, jakgdyby był zaskoczony tem nagłym spotkaniem, poczem usiadł w kącie przy stoliku, odwracając się do nich plecami.

— Kto to?... — zapytał Bogacki.

— Nie poznaje go pan?... „Zielony”!

— Ale też zmienił się naprawdę!... Ale i ja się napewno zmieniłem, skoro mnie nie poznał, a może mu jest przykro i nie chce się ze mną spotkać...

Józef nie zwracał uwagi na jego słowa, pochłonięty nagłą wizytą przyjaciela swej pani.

— Już pójdę — rzekł, próbując podnieść się z krzesła. — Dokończymy naszą rozmowę innym razem...

— Szkoda, że już pan musi uciekać... chciałem właśnie przystąpić do właściwej rozmowy... Ale z tą tajemnicą trzeba się będzie wstrzymać do jutra.

Tak... tak... — odparł służący, żegnając się z Bogackim, który w międzyczasie regulował rachunek.

W chwili, gdy Józef zamykał za sobą drzwi, wychodząc na ulicę, „Zielony” odwrócił nieznacznie głowę i spojrzął najpierw za odchodzącym, następnie zmierzył okiem Bogackiego.

Następnego dnia z samego rana Fredek wpadł wzburzony do pokoju w Reny i nie witając się z nią nawet, zawołał zdenerwowanym głosem:

— Ładnie pilnujesz swego interesu... Wkrótce całe miasto będzie wiedziało, co tu robimy!...

Rena, siedząc przed lustrem, nie odwróciła się nawet i zapytała obojętnie:

— No, co się znowu stało?... Wiadzę, że jesteś w złym humorze... Znowu ci nagadali twoi towarzysze...

— Mówiłem ci, że nikt mi nie ma nic do gadania! — wrzasnął. Czemu go nie było u ciebie tej nocy?...

— Bo nie chciał... Siłą go nie zmuszę...

— A dawniej mogłaś??? Słuchaj Felka, mnie tak łatwo nie zbudasz, za stary jestem na takie kawały... Już ci wcześniej mówiłem, że czuję w tobie jakąś zmianę... Oszczędzasz go... Wczoraj znowu zwyciężył?... Ja się do tej sprawy wnieść nie mogę... Tak nie pójdzie...

Nie słuchała zda się, co do niej mówił zafetowana osoba.

— A czy wiesz, że Józef jakieś konszachty prowadzi z podejrzany mi osobnikami?...

— Józef? — zapytała odwracając się nagle.

— Twój Józef, twój... Wszędzie muszę pilnować... Sam go wczoraj

widziałem w knajpie z jakimś bubkiem...

— Zaraz się przekonamy... — rzekła, odchodząc od lustra. — Wy daje mi się to nieprawdopodobne... Nacisnęła dzwonek.

Po chwili służący stanął na progu. Domyślał się poco go wzywano.

— Gdzie byłeś wczoraj? — zapytała Rena z groźną miną.

— To było tak, proszę pani... — rozpoczął drżącym głosem. — Przy szedł niby jakiś młodzieniec i mówił, że dobrze panią zna i niby... pana...

— A któż to taki?... — zapytała, nie zmieniając groźnego wyrazu twarzy.

— Bardzo porządnie wyglądał... Opowiadał, że niby pani grozi jakieś niebezpieczeństwo i niby względem tego przyszedł... Ja nie wiem... Poszliśmy razem.

— No i co ci powiedział?...

— Nie zdażyłem się nie dowiedzieć, bo gdy tylko pan przyszedł, zaraz uciekłem...

— A czyś ty mu coś mówił?...

— Ja... — bronił się służący. — Cóż miałbym mu mówić?... Rozmawialiśmy tak ogólnie... Ciekawość mnie wzięła, co też pani za niebezpieczeństwo grozi, no i dałem się skusić...

— Józefie — rzekła poważnie Rena, grożąc mu palcem. — Niech cię ręka boska broni, jeśli to się jeszcze raz powtórzy... Nie wolno ci opuszczać willi podczas mojej nieobecności, ani też nikogo przyjmować, słyszysz?...

— Słyszę, proszę pani, a jakże... I przecież nigdy bez pani wiedzy nie wychodziłem ale tu nie wiem, co mnie opętało.

Rena kazała mu odejść.

Odszedł, kłaniając się nisko i wi dać było, że żałuje popełnionego czynu.

— A widzisz, ja słów na wiatr nie rzucam... — rzekł Fredek po wyjściu służącego. — Nie bój się, mam dobrego nosa i czuję, że tu coś wisi w powietrzu...

— O niego jestem spokojna... — odparła Rena. — Nie ma tu nikogo i boi się stracić kawałek chleba...

— W każdym razie ze służbą trzeba się obchodzić ostrożnie... Ta historia z broszką też mi się nie podobają... Ja ci kryć nie będę, wiedz o tem... Stroisz się dla niego i zabierasz ze sobą do cyrku broszkę... Dobrze, że tak się skończyło...

— Nierozważnie postąpiłam, przyznaję, ale nie mogłam się oprzeć urokowi tego klejnotu...

— Jesteś próżna kobietą i to cię zgubi... No, już ci nie będę więcej czasu zabierał... Jeszcze mam dziś konferencyjkę z Bolyszem... Walka będzie ciężka... Bądź zdrowa...

Bogacki tego dnia również nie próżnował. Z samego rana udał się na ulicę Mokotowską, chcąc tam teraz wy badać sytuację.

„Stary” się ucieszył — pomyślał — gdy mu przyniosę od razu tyle nowin.

Zatrzymał się przed niepozornym domem. Wśród nazwisk wiszących w bramie znalazł szybko nozwisko Pawłowskiej, wraz z adnotacją: „Front, I-sze piętro”.

Miał już całą koncencję gotową. Użyje podstępny, przedstawi się za funkcjonariusza policji i wydobędzie od dozorczy i sąsiadów dalsze szczegóły.

Przedtem jednak wszedł na schody, by zbadać wejście do tego tajemniczego mieszkania. Drzwi na pierwszym piętrze, na których wisiała mosiężna tabliczka z napisem „R. Pawłowska”, znajdowały się w płytkiej wnecie.

Na schodach nikogo nie było.

Bogacki nachylił się, by przyłożyć ucho do dziurki od klucza, gdy nagle ktoś szarpnął go z tyłu i z nim zdołał się opamiętać zatkał mu ręką usta.

W tej samej chwili drzwi się otwarły i Bogacki wciągnięty został do ciemnego kurytarza.

ROZDZIAŁ XIV

Tajemniczy list.

Szumski był zdenerwowany. Gdy następnego dnia Bogacki również się nie zjawił, przemysłowiec zrozumiał, że stało się chyba jakieś nieszczęście.

Nazbyt może zaufał sprytowi i zdolnościom wwiadowczym młodzieńca, przekazując mu tak trudne zlecenie. Czynił sobie wyrzuty, wiedząc doskonale, że cała odpowiedzialność za to co się stanie, a może co już się stało, spada wyłącznie na niego. Zimny pot oblał mu czoło, gdy przechadzając się po swym gabinecie w biurze fabrycznym, przemysłował nad tą sprawą.

— Delegacja robotników chce z panem prezesem porozmawiać — oznajmił sekretarz, stając na progu gabinetu.

— Teraz nie mam czasu! — burknął Szumski, udając, że jest zajęty wertowaniem papierów.

Sekretarz wyszedł, zamykając za sobą drzwi. Po chwili wrócił jednak i rzekł z zafrasowana miną:

— Koniecznie domagają się rozmowy... Grożą strajkiem...

Szumski oparł głowę o lewą rękę i odparł przybitym głosem:

— Czego chcą, niech wejdą...

Do gabinetu weszła delegacja składająca się z pięciu robotników. Na czoło wysunął się młody robotnicarz o inteligentnej twarzy i zawiadackiej minie.

— Myśmy tu przyszli w sprawie nowego regulaminu... — rzekł. — Na to nie możemy się zgodzić... Spóźnić się do pracy nie wolno, a co mamy poradzić, jeśli się tramwaj spóźni albo pociąg?... Wielu z nas mieszka za miastem... Praca zaczyna się o szóstej, a pociąg przyjeżdża o wpół do siódmej... Jak więc ma być?... Przyjeżdżać w noc?... A bo to nam się nawet wyspać nie wolno?...

D. c. n.

ABONAMENT: miesięczny w administracji wraz zamięscow z 2 50 zagranica z 5 50

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście z 500, pół strony z 275 i mm. wiersz i łamowy opisowe z 250
specjalne z 1 50 reklam 60 gr. drobne 15 groszy za wvraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej

Wydawca: Nowy Czas w Katowicach

P. K. O. Nr. 300.277.

Redaktor: Józef Książek

Druk. „Prasa Polska S. A.”